

1995

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU

VUOSIKERTOMUS 1995

AVAIINTIETOJA HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUSTA

Helsingin kauppakorkeakoulu on Suomen suurin kauppatieteellistä tutkimusta ja opetusta harjoittavista yksiköistä. Korkeakoulu on perustettu vuonna 1911.

Helsingin kauppakorkeakoulussa voi suorittaa kauppatieteiden maisterin ja kauppatieteiden kandidaatin samoin kuin kauppatieteiden tohtorin, filosofian tohtorin ja kauppatieteiden lisensiaatin tutkinnon. Kauppatieteiden maisterin tutkinto on mahdollista suorittaa kokonaan englanniksi English Track -väylällä.

Vuosien 1911 - 1995 välisenä aikana korkeakoulusta on valmistunut kaikkiaan noin 12 000 alemman kauppatieteellisen tutkinnon, 6 350 ylemmän kauppatieteellisen tutkinnon, 220 kauppatieteiden lisensiaatin ja 110 kauppatieteiden tohtorin tutkinnon suorittanutta henkilöä suomalaisen ja kansainvälisen elinkeinoelämän palvelukseen.

	1995	verrattuna (%)	
		tavoit-	edellis-
		teeseen	vuoteen
Ekonomian tutkintoja	364	+10	+19
Lisensiaatin tutkintoja	20		+ 43
Tohtorin tutkintoja	11	+57	+57
Ekonomiopiskelijöitä	3249	-	+3
MBA-ohjelman suorittaneita	60	-	-7
Täydennyskoulutuksen kursseja ja ohjelmia	261	-	+4
Henkilökuntaa	370	-	-*
Opetus- ja tutkimushenkilökuntaa	154	-	-*
Valtion talousarviorahoitus (mmk)	94,5	-	+ 11
Maksullisen palvelutoiminnan tuotot (mmk)	31,3	-	+9
Muu rahoitus (mmk)	9,2	-	+18

* kertomusvuonna laskennassa käytetty henkilötyövuotta, ei siksi voi verrata vuoden 1994 lukuihin.

SISÄLTÖ

Tehtävät, strategiat ja tavoitteet	2
Rehtorin katsaus	3
Helsingin kauppakorkeakoulu varautuu tulevaisuuden haasteisiin	4
Kansainvälistä tutkimusta	5
Jatkokoulutustavoitteet ylitettiin	8
Peruskoulutus uudistui	10
Helsingin kauppakorkeakoulun opetuksen ja tutkimuksen laitokset	15
Aikuisikoulutuksen kysyntä kasvoi	22
Suhteita sidosryhmiin ylläpidettiin	25
Kirjasto ja tietopalvelut	27
Hallintoa tehostettiin	29
Tukisäätiön tuki korkeakoululle kasvoi	31

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN TEHTÄVÄNÄ ON

1. edistää ja harjoittaa vapaata, kriittistä talous- ja kauppatieteellistä tutkimusta,
2. antaa siihen perustuvaa opetusta ja siten kehittää opiskelijoita suomalaisen yhteiskunnan ja elinkeinoelämän palvelukseen sekä
3. muullakin tavoin palvella yhteiskuntaa, ts. kehittää ja toteuttaa korkeakoulun tutkimus- ja opetusalueeseen liittyviä täydennyskoulutus-, tiedonvälitys- ja muita vastaavia palvelutehtäviä.

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN PÄÄMÄÄRÄT VUODELLE 1995

1. Korkeakoulun tutkimuksen ja opetuksen ylläpitäminen kansainvälisellä tasolla
2. Korkeakoulun aseman säilyttäminen maan johtavana kauppatieteellisenä tutkimus- ja koulutusyksikkönä

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN TAVOITTEET VUODELLE 1995

Määrälliset tavoitteet

Tavoitteena oli

- tuottaa 330 perustutkintoa ja 7 tohtorintutkintoa vuodessa
- lisätä kansainväliseen laatutasoon yltävää tutkimusta sekä väitöskirjojen että referoituihin kansainvälisiin julkaisuihin hyväksyttävien artikkelien muodossa
- kehittää täydennyskoulustoimintaa sekä Helsingissä että Mikkelissä, pääpaino pitkäkestoisilla koulutusohjelmilla. MBA- ja BBA-ohjelmat oli määrä säilyttää nykyisellä tasollaan
- lisätä avoimen korkeakoulun opetusta
- käynnistää muiden korkeakoulujen opiskelijoille tarjottavia erikoisohjelmia, esimerkkinä yrittäjyyteen ja oman yrityksen perustamiseen kouluttavat ohjelmat
- kehittää korkeakoulun muuta palvelutoimintaa siten, että sisäiset palvelut pystytään tuottamaan entistä taloudellisemmin ja ulkopuolelle myytävien palvelujen avulla pystytään hankkimaan nykyistä enemmän varoja korkeakoulun perustoimintojen tukemiseen.

Laadulliset tavoitteet

Tavoitteena oli

- pitää korkeakoulun perustutkinto korkealaatuisena, ajanmukaisena ja kansainvälisesti kilpailukyisenä
- kehittää opetuksen tasoa entistä paremmaksi, tehostaa opetuksen arviointia ja panostaa opettajien koulutukseen
- kehittää korkeatasoista oppimateriaalia ja panostaa uuden opetusteknologian kehittämiseen, lisätä yhteistyötä elinkeinoelämän kanssa
- kaikkien jatkotutkintojen tavoitteeksi asetettiin hyvä kansainvälinen laatutaso. Pyrittiin varmistamaan myös muun tutkimuksen laatutaso julkaisemalla sen keskeiset tulokset referoiduissa kansainvälisissä julkaisuissa
- pitää liikkeenjohdolle suunnattu ja muu pitkäkestoinen täydennyskoulutus niin korkeatasoisena, että se pystyy menestyksellisesti kilpailemaan vastaavan ulkomaisen tarjonnan kanssa ja että vastaavat ulkomaiset yksiköt pitävät Helsingin kauppa korkeakoulun yksiköitä haluttuina yhteistyökumppaneina.

Taloudellinen kasvu hidastui Euroopan tärkeimmissä kansantalouksissa vuoden 1995 jälkipuoliskolla. Seurauksena oli myös Suomen EU-maihin suuntautuvan viennin kasvun hidastuminen. Talouskasvu jatkuu voimakkaana lähinnä Itä- ja Kaakkois-Aasian maissa. Kotimainen kysyntä ei elpynyt odotetusti päättyneenkään vuonna. Talousnäkymillä on luonnollisesti merkitystä korkeakoulumme perustutkinnon suorittaneiden työnsaannille ja sitä kautta opetuksen suuntaamiselle. Kun pankit ja kaupan keskusliikkeet olivat erittäin merkittäviä ekonomien työllistäjiä aina 1980-luvun loppuun asti, työpaikkojen tarjonta on vastavalmistuneille näiltä sektoreilta lähes kokonaan lakannut.

Palvelusektori sinänsä tarjoaa edelleenkin työpaikkoja vastavalmistuneille esimerkiksi tilintarkastuksen parissa. Orastavaa kysyntää löytyy myös kokonaan uusilta aloilta, kuten digitaalisen viestinnän ja multimedian parista. Uudet alueet tarjoavat usein mahdollisuuden oman yrityksen perustamiseen ilman merkittävää alkupääomaa.

Ympäristössä tapahtuneet muutokset ohjaavat ekonomieja hakeutumaan vientiteollisuuden parissa avautuviin tehtäviin. Korkeakoulumme vahvuustekijöihin kuuluu tällöin vieraiden kielten opetus, jonka merkitys kilpailutekijänä nousee selvästi esiin sekä entisten opiskelijoiden että työnantajien lausunnoissa. Jotta opiskelijoita valmistettaisiin toimintaan erityisesti Aasian kasvavilla markkina-alueilla, muidenkin vientiteollisuuden parissa tarvittavien taitojen kehittämiseksi on annettava entistä enemmän painoa perustutkinnon opetuksessa.

HAASTEENA UUSI KORKEAKOULUN PERUSRAHOITUSMALLI

Päättyneenä vuonna alkoi kehitys, joka jo muutamien vuosien kuluessa vaikuttaa merkittävällä tavalla korkeakoulun talouteen. Opetusministeriö on asettanut tavoitteekseen muuttaa yliopistojen perusrahoitus panospainotteisesta tuotospai-

notteiseksi. Yliopistot joutuvat asettamaan itselleen tutkintotavoitteet sekä perus- että jatkotutkintojen osalta, ja perusrahoitus ohjataan niille tavoitteisiin perustuvilla jakosäännöillä. Jo vuonna 1997 noin 10 prosenttia perusrahoituksesta ohjataan yliopistoille tutkintotavoitteiden perusteella. Seurauksena on siirtymiä eri koulutus- ja tutkimusalojen ja -yksiköiden kesken.

Helsingin kauppar korkeakoulu on tässä prosessissa helposti menettävänä osapuolena. Syynä on suhteellisen raskas kustannusrakenteemme. Esimerkkeinä voidaan ajatella vaikkapa kirjastoa, kieltenopetusta ja tietojenkäsittelyorganisaatiota. Kun kieltenopetus on vahvuusalue, sitä ei tietenkään voida supistaa. Sen sijaan sitä voidaan varmasti suunnata uudelleen siirtämällä alkeiden opetus perustutkinnon ulkopuolelle ja käyttämällä osa opettajakunnan voimavaroista korkeakoulun tulojen hankintaan kaupallisten ohjelmien avulla. Lisäksi saadaan kokemusta työskentelystä vientiyritysten parissa.

Myös kirjaston on helpointa ratkaista kustannusongelmansa kehittämällä erityisesti digitaalisessa muodossa olevia informaatiotuotteita ja markkinoimalla niitä kaupallisille markkinoille. Myös tätä kautta voidaan luoda yhteyksiä yrityksiin.

KOHTI OHJELMAPOHJAISET

Ponnistukset on suunnattava myös perus- ja jatkotutkintotavoitteiden nostamiseen. Tähän pyrimme jo aloitetulla ohjelmajohjaisen tutkinnon kehitystyöllä. Se aloitetaan tutkintorakenteeseen palanneen alemman eli kandidaatin tutkinnon parista. Alkuvaiheessa keskitytään kolmen ensimmäisen lukukauden aikana tarjottavien yleisopintojen uudelleenorganisointiin siten, että opintojaksojen aikataululliset päällekkäisyydet poistetaan ja asia-aineiden kurssit koordinoidaan kielten opintojaksojen kanssa mielekkäisiksi lukukausittaisiksi kokonaisuuksiksi.

Seuraavassa vaiheessa käydään läpi kandidaatin tutkinnon kolme viimeistä

lukukautta vastaavalla tavalla. Aikataulullisen organisoinnin ohella pyritään eri opintojaksot sovittamaan yhteen siten, että kurseista poistetaan opetukselliset päällekkäisyydet. Se edellyttää laajamittaista opettajien välistä yhteistyötä ja vaatii aikaa. Lopputuloksena on toivottavasti ohjelma, joka sallii opiskelijan edetä normaalivauhtia opiskellen kolmessa vuodessa kandidaatin tutkintoon ja jatkaa siitä ylempään tutkintoon.

Näyttää selvältä, että tehokkaimaan koordinaatio ei varmista perusrahoituksen saannin turvaamiseen riittävän tutkintomäärän saavuttamista opiskelijoiden nykyisellä sisäänottomäärällä, joka on noin 410 opiskelijaa vuodessa. Ekonomien tutkinnon opiskelun keskeyttävien määrä on jatkuvasti pysytellyt yli 20 prosenttina kustakin vuosikursista ja jää ihanteellisissakin olosuhteissa 10 prosentin yläpuolelle. Tarvitaan mahdollisimman nopea päätös siitä, miten ylempää tutkintoa suorittamaan hyväksytään vuosittain riittävä määrä muissa ohjelmissa tai korkeakouluissa opiskelleita.

Unohtaa ei sovi tohtorin tutkintoa suorittavia. Tutkimuksen perusrahoituksen jaetaan tavoitteeksi asetettujen tohtorin tutkintojen perusteella. Korkeakoulumme on juuri nostanut seuraavien vuosien jatkotutkintotavoitteensa aikaisemmasta seitsemästä tutkinnosta kymmeneen tohtorin tutkintoon vuodessa.

Perusrahoituksen saatavuutta voidaan luonnollisesti parantaa nostamalla myös tätä tavoitetta edelleen. Jotta syntyneessä oleva rahoitusaukko voitaisiin paikata pelkästään tohtorin tutkintojen lisäksi, olisi juuri korotettava tavoitetta nostettava vielä noin 50 prosenttia, mikä saattaa osoittautua varsin haasteelliseksi.

Veikko Jääskeläinen
Rehtori

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU VARAUTUITULEVIIN HAASTEISIIN: KOLUMBUS-PROJEKTI KÄYNNISTYI

K

Lukukauden alkamista juhlistetaan perinteisin menoin.

Korkeakoulu käynnisti vuoden 1995 alku-puolella keskeisimpien toimintaprosessien-
sa kehittämishankkeen, joka nimettiin Ko-
lumbus-projektiksi. Tavoitteena oli saada
liikkeelle ennakoluuloton ja määrätietoi-
nen toimintojen uudistamistyö korkeakou-
lussa. Hanke toteutettiin yhteistyössä Ander-
sen Consultingin kanssa käyttäen hyväksi
uusimpia yritysmaailmassa käytettäviä työ-
kaluja. Korkeakoulun johto on Kolumbuk-
sen johtoryhmän kautta vahvasti sitoutunut
uudistustyöhön. Lisäksi tukena toimii kor-
keakoulun opetus- ja tutkimus- sekä hallin-
tohenkilöstöstä koostunut asiantuntijaryh-
mä, ja muutenkin koulun henkilöstön omaa
asiantuntemusta on käytetty laajasti hyväksi.
Vuoden kuluessa järjestettiin yhteensä 9
laajahkoa tilaisuutta, joissa kartoitettiin eri
yksikköjen henkilöstön näkemyksiä korkea-
koulun kehittämiseksi.

Vuoden aikana on prosessiajattelu
edennyt huomattavasti ja tuloksena on syn-
tynyt uudistamishankkeita, jotka ovat ainut-
laatuisia korkeakoulumaailmassa. Projektis-
sa on keskitytty opetuksen suunnitteluun ja
perustutkintojen tuottamiseen liittyvien pro-
sessien kehittämiseen. Keskeisimpiä kehittä-
mistavoitteita on siirtyminen nykyisestä ai-
neisiin ja laitoiksiin perustuvasta funktio-
naalisesta ajattelusta kohti prosessiajattelua
ja -organisaatiota. Käytännössä tämä merkit-
see tutkintojen muuttamista asteittain ohjel-
mapohjaisiksi. Tutkinnoille nimetään vas-
tuhenkilöt, jotka vastaavat kokonaisuuden
koordinoinnista. Kurskien tuottamisessa ko-
rostuu eri aineiden ja korkeakoulujen väli-
sen yhteistyön merkitys.

KANNUSTINJÄRJESTELMIEN AVULLA PALVELUKULTTUURIA

Projektin aikana on noussut voimakkaasti
esille kannustinjärjestelmien puuttuminen
korkeakoulusta, mikä on tyypillistä koko yli-
opistomaailmalle. Korkeakoulu tutkii aktii-
visesti eri kannustinvaihtoehtoja, joiden
avulla voidaan viestittää henkilöstölle kor-
keakoulun arvostavan luovuutta, inno-
vatiivisuutta ja hyviä tutkimus- ja opetustu-
loksia. Erityistä huomiota kiinnitetään yh-
teistyötä edistävien kannustinmekanismien

luomiseen.

Korkeakoulun ilmoittautumis- ja
valmistumisprosessit uudistetaan. Myös
muut perustutkintojen suunnitteluun ja tuot-
tamiseen liittyvät prosessit on kuvattu tule-
van kehitystyön taustaksi. Uudistustyön
edellyttämä tietojärjestelmien kehittämistyö
on käynnistetty ja uusimman teknologian
suomia mahdollisuuksia hyödynnetään
mahdollisimman laajasti sekä opetuksessa
että tukipalveluissa.

Kolumbus-projektin toiminta jatkuu
vuonna 1996 korkeakoulun oman organi-
saation piiristä asetettujen kehittämisryh-
mien avulla. Ohjelmajohdajien tutkinnon
ohella kehittämiskohteiksi on valittu inno-
vatiiviset opetus- ja oppimismuodot sekä
palvelukulttuurin kehittäminen. Innovatiivi-
sen opetuksen kehittämisryhmän tavoitteena
on tukea opetuksen kehittämishankkeita
ja levittää niistä saatuja kokemuksia koko
korkeakoulun tietoisuuteen. Ryhmä seuraa
kiinteästi myös monimuoto- ja etäopetuksen
menetelmien ja tekniikan kehitystä.

Palvelukulttuurin kehittäminen edellyt-
tää nykyisten toimintatapojen ja -prosessien
tarkkaa analysointia ja ennakoluulotonta
suhtautumista niiden muuttamiseen. Kehit-
tämistyön lähtökohtana ovat asiakkaiden ja
sidosryhmien nykyiset ja tulevat tarpeet.
Opettajille, opiskelijoille ja elinkeinoelä-
mälle luodaan omat palvelukanavat, joiden
kautta nämä keskeisimmät korkeakoulun
palveluja tarvitsevat ryhmät voivat hoitaa
asiansa samalla kertaa yhden asiointipisteen
kautta. Asiantuntevan ja palveluhenkisen
henkilöstön ja nykyaikaisen tietotekniikan
avulla voidaan korkeakouluun rakentaa ver-
kosto, joka löytää nopeasti ja tehokkaasti
kuhunkin tilanteeseen parhaat asiantuntijat
koulun sisältä. Ollenaista on, että koko
henkilöstö on innokkaasti mukana
kehittämistyössä ja vanhojen organisaatio-
rakenteiden sijaan pystytään luomaan
työskentelytiimejä, joiden toiminta tuottaa
asiakkaille lisäarvoa.

KANSAINVÄLISTÄ TUTKIMUSTA

Helsingin kauppakorkeakoulun perustehtävistä ensimmäinen on harjoittaa ja edistää tutkimusta. Tutkimus keskittyy taloustieteen ja on sekä perustutkimusta että soveltaa tutkimusta. Kaikki korkeakoulun ainelaitokset harjoittavat tutkimusta. Erillislaitoksista perustutkimuksen laitos on keskittynyt jatkotutkintoihin liittyviin tieteellisiin opinnäytetöihin. Tutkimusta tehdään myös muissa korkeakoulun erillisyksiköissä.

Tutkimuksen tavoitteena vuodelle 1995 oli lisätä kansainvälisesti korkeatasoista tutkimusta ja hyödyntää sitä korkeakoulun opetuksessa. Ennen kaikkea pyrittiin lisäämään artikkeleiden julkaisemista korkeatasoisissa, kansainvälistä arviointiprosessia käyttävissä tieteellisissä julkaisusarjoissa.

Kertomusvuonna tutkimustoiminta on Helsingin kauppakorkeakoulussa laajentunut ja monipuolistunut. Tästä esimerkkinä ovat jatkuvasti nousseet jatkotutkintojen määrät, kasvanut kansainvälinen julkaisu-toiminta sekä tutkijoiden entistä näkyvämpi rooli kansainvälisissä tutkimushankkeissa ja -ohjelmissa.

Kertomusvuoden tieteellisten julkaisujen lukumääräksi on laskettu 222 nimekkää. Näistä koulun omissa julkaisusarjoissa on ilmestynyt 84. Kansainvälisissä tieteellisissä julkaisuissa olleiden artikkeleiden määrä oli 51. Osuus oli 21 prosenttia kaikista julkaisuista (vuonna 1994 13 %).

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ VILKASTA

Helsingin kauppakorkeakoulun tutkijoiden kansainvälisellä yhteistyöllä on jo pitkät perinteet. Vakiintuneen aseman korkeakoulun yhteistyökumppaneina ovat saaneet seuraavat kansainväliset tutkimuslaitokset ja -verkot:

EIASM (European Institute for Advanced Studies in Management). Yhteistyö Brysselissä toimivan tutkimuslaitoksen kanssa on ollut edelleen kiinteätä ja vireää. Korkeakoulun tutkijat ovat järjestäneet kansainvälisiä konferensseja ja seminaareja instituutissa ja muutoinkin osallistuneet aktiivisesti siellä järjestettyihin seminaareihin ja jatko-opintotutoriaaleihin.

EDAMBA (The European Doctoral Programmes Association in Management and Business Administration). Euroopan liiketaloustieteellisen alan tohtoriohjelmien yhteistyöelimen toimintaan on osallistuttu sekä hallinnollisesti että toiminnallisesti.

Liiketaloustieteiden kansainväliset yhdistykset EAA (European Accounting Association), E.A.R.I.E. (European Association for Research in Industrial Economics), EFA (European Finance Association), EIBA (European International Business Academy), AIB (Academy of International Business, USA), EMAC (European Marketing Academy), IAREP (International Association for Research in Economic Psychology), EURO (European Association of Operational Research Societies) sekä EGOS (European Group for Organisational Studies) ovat järjestäneet vuosikokouksia ja tutkijatapaamisia, joihin on osallistunut korkeakoulun tutkijoita ja jatko-opiskelijoita.

SCANCOR (Scandinavian Consortium for Organizational Research). Stanfordin yliopistossa toimivan yhteispohjoismaisen tutkimusyksikön perustajajäsenyys on tarjonnut edelleen laajat mahdollisuudet tutkimusyhteistyöhön ja jatko-opiskelijoiden pitempiaikaisiin ulkomaan vierailuihin.

IIASA:ssa (International Institute for Applied Systems Analysis) on työskennellyt vuosina 1994-95 kaksi korkeakoulun tutkijaa ja kesäkursseille on aiempien vuosien tapaan osallistunut joukko suomalaisia tutkijoita ja jatko-opiskelijoita.

EU TOI LISÄÄ MAHDOLLISUUKSIA

Korkeakoulun EU-tukiryhmä aloitti toimintansa vuonna 1995 ja se on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi: EU-asioiden hoito saadaan paremmin koordinoitua ja korkeakoulussa tiedetään, mitä hankkeita on eri laitoksilla ja yksiköissä on vireillä.

Euroopan unionin jäsenyys on tuonut tutkijoiden yhteistyöverkot, joissa korkeakoulun tutkijoilla on ollut varsin keskeinen asema: näistä voidaan mainita EMOT (European Management and Organizations in Transition), European Technology Network, Erasmus-vaihto-ohjelmaan kuuluva

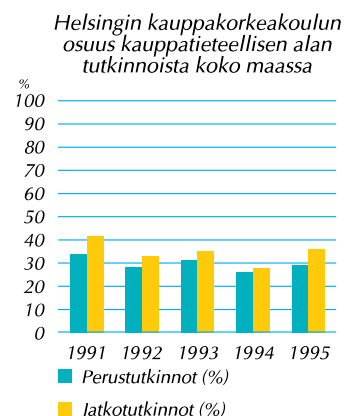
TUTKIMUKSEN VAHVUUSALUEET 1995

Liiketaloustieteen aineissa yritysten strategioiden, menestystekijöiden, kansainvälistymisen ja suorituskyvyn tutkimus ja kansainvälinen vertailu käytössä olevien ja edelleen laajennettavien tietopankkien pohjalta, kansainvälisten laskentastandardien tutkiminen sekä ympäristöjohtamisen ja markkinointiosaamisen tutkimus

Kansantaloustieteessä toimialan taloustieteen ja organisaatioiden, erityisesti yritysorganisaatioiden tutkimus, integraatiotutkimus sekä energiaa ja ympäristöpolitiikkaa koskevat tasapainomallitutkimukset

Menetelmätieteissä päätöksenteon tukijärjestelmien, monitavoitteisuuden ja neuvotteluprosessien mallintaminen erilaisin menetelmin sekä argumentaation tutkimus

Kielissä talouselämän viestinnän ja kulttuurierojen tutkimus

SISNET Europe - tutkijanvaihtoverkosto ja EU:n Leonardo-ohjelmaan tarjottu koulutus-ohjelmahanke.

Euroopan unioniin liittymisen jälkeen on tullut kansainvälisiä tutkimusprojekteja lisää ja vireillä on lukuisia EU-hankkeita. Jo aiemmin alkaneet Maailmanpankin ja OECD:n rahoituksella tehtävät tutkimushankkeet ovat jatkuneet ja uusista tutkimusyhteistyöhankkeista voidaan mainita mm. Japanin, Singaporen ja USAn tietohallintotutkimus ja Projektien riskienhallinta- tutkimus, Virtuaaliorganisaatioiden tutkimushanke, Monitavoitteinen päätöksenteon tutkimisen tutkimusprojekti, jossa tärkeimpiä yhteistyökumppaneita ovat Georgian yliopisto, Buffalon yliopisto, Venäjän tiedeakatemia ja Tel Avivin yliopistot ja niiden tutkijat.

KOTA-tietokannassa on korkeakoulujen tutkijoiden kansainvälisiä kontakteja mitattu pitkäaikaisilla tutkimusvierailuilla ulkomaissa yliopistoissa sekä ulkomaisten tutkijoiden tutkimusvierailujen määrällä Suomessa. Vuodesta 1994 lähtien korkeakoulussa seurataan myös lyhyempien kansainvälisten tutkimus- ja opetuskontaktien määrää. Kertomusvuonna ulkomaiset tutkimuslaitokset ja korkeakoulut ovat olleet Helsingin kauppakorkeakoulun tutkijoiden yli kaksi viikkoa kestäneiden vierailujen kohteena 22 kertaa, yhteensä vierailut kestivät 73 kuukautta.

Helsingin kauppakorkeakoulussa vieraili kertomusvuonna useita ulkomaisia tutkijoita osallistumassa tutkimusyhteistyöhön ja pitämässä vierailuluentoja. Yli kahden viikon kestäneitä vierailuja oli 109.

AINELAITOKSILLA VIREÄTÄ TUTKIMUSYHTEISTYÖTÄ

Ainelaitokset ovat kertomusvuonna olleet edelleen mukana kansainvälisessä ja kotimaisessa tutkimusyhteistyössä. Tutkijat ovat toimineet tieteellisten aikakauslehtien asiantuntijoina ja toimittajina, ulkomaisten väitöskirjojen tarkastajina ja nimitysten lausunnonantajina.

Organisaatiot ja johtaminen -aineen tutkijat ovat olleet eurooppalaisessa tiede-

yhteisössä esillä erityisesti sekä ympäristöjohtamisen että johtamis- ja organisointikäytäntöjen vertailevassa tutkimuksessa. Tietojärjestelmätiede-aine sai valmiiksi kansainvälisen tutkimusprojektinsa kolmen Euroopan maan tietotekniikan alan yritysten suuntautumisen ja menestyksen vertailusta.

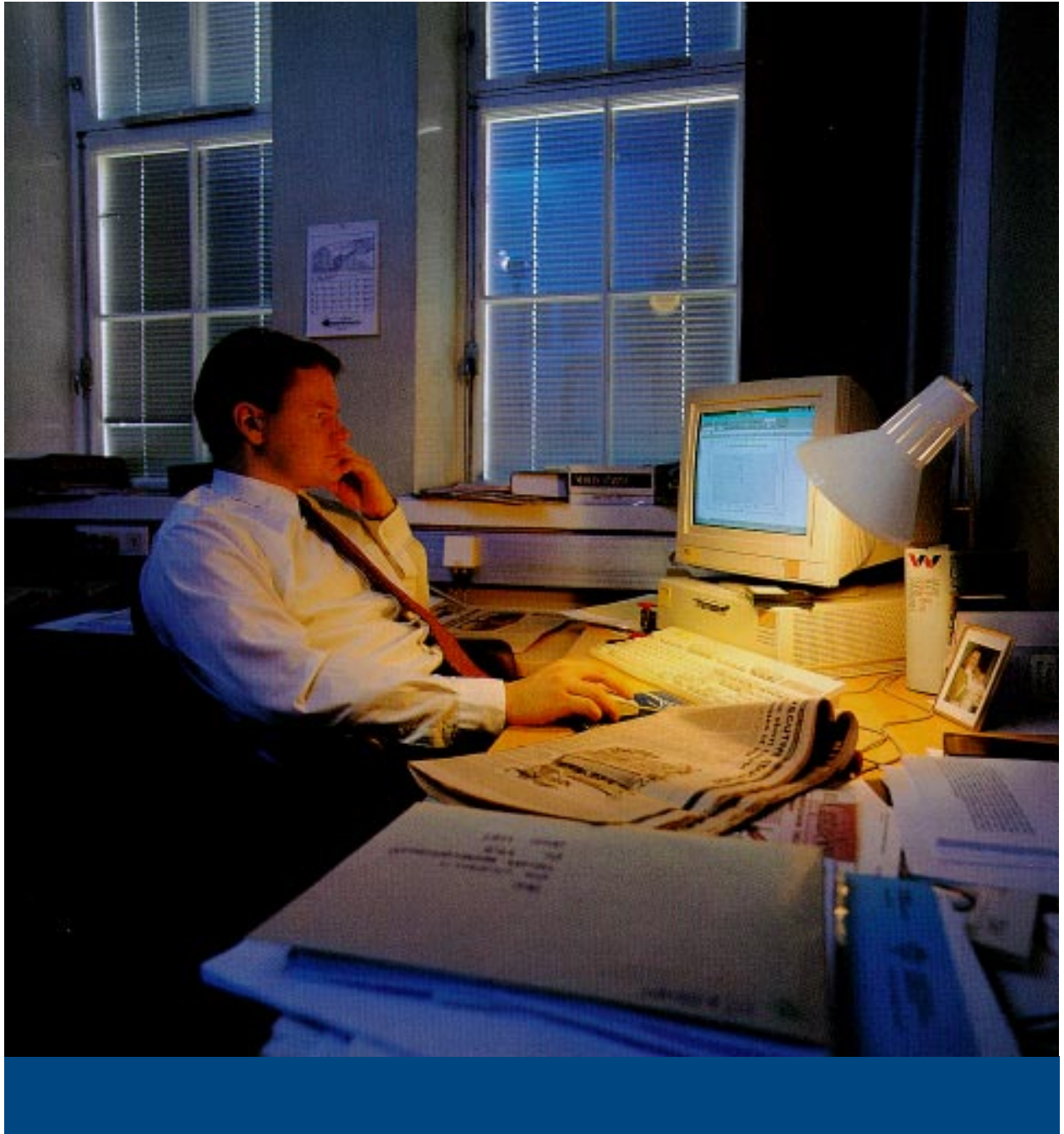
Markkinointi-aineella oli keskeinen rooli perustettaessa alan valtakunnallista tutkijakoulua FINNMARKia. Markkinoinnin professori Liisa Uusitalo kutsuttiin vuodeksi vierailevaksi tutkijaksi Berliinin Wissenschaftskolleg zu Berlin-instituuttiin.

Finland's International Business Operations (FIBO)- projektin tytäryritystietopankkiin perustuvista kolmesta tutkimuksesta keskistä ja itäistä Eurooppaa koskeva työ valmistui kertomusvuonna. Kv-liiketoiminta-aine toimi myös valtakunnallisena koordinaattorina käynnistetyssä FIGSIB:ssä ja jatkoi osallistumista kansainvälisiin OECD- ja WB-projekteihin sekä 12 pienen maan SMOPEC-ohjelman (Small and Open Economies) käynnistämiseen.

Logistiikan tutkimuksessa tarkasteltiin tarjontaverkostojen tehokkuutta ja palvelujen laatua yhteistyössä Suomen Benchmarking-yhdistyksen kanssa. Jäkelukanaalien, markkinoiden ja logistiikkapalvelujen kehittymistä elektroniseen kaupankäyntiin päin on tutkittu useissa kansainvälisissä yrityksissä. Liiketoiminta- ja markkinaprosessien uudistamista ja suorituskyvyn mittausta on jatkettu KALIPRO-projektissa.

Kansantaloustieteilijät saivat päätökseen kolmivuotisen projektin Kasvihuonekaasujen päästörajoitusten taloudellisista vaikutuksista, joka on osa Suomen Akatemian rahoittamaa SILMU (Suomen ilmastomuutos) -hanketta. Tulokset julkaistaan SILMUn loppuraporttina ilmestyvässä kirjassa.

Muista uusista yhteistyöhankkeista voidaan mainita yrittäjyyden Kasvuhakuisten pk-yritysten riskirahoitusprojekti ja yhteistoimintakokeilu ammattikorkeakoulujen kanssa koulutuksen alalla, sekä työvoimaministeriön kanssa käynnistetty EU-tutkimusprojektien projektinjohtokoulutus.

JATKOKOULUTUSTAVOITTEET YLITETTIIN

Korkeakoulun jatkokoulutuksen tavoitteena on korkeatasoinen jatkokoulutusohjelma, johon valitut jatko-opiskelijat saavat tehostusta ja ohjausta, laativat kansainvälisesti korkeatasoisia väitöskirjoja ja valmistuvat kauppatieteiden tai filosofian tohtoreiksi neljässä vuodessa.

Korkeakoulun ja opetusministeriön vuodelle 1995 sopima tohtorintutkintotavoite (7 tohtoria) ylittyi selvästi, kun kertomusvuonna valmistui 11 tohtoria. Lisen-siaatintutkintoja suoritettiin kaikkiaan 20. Edellisen vuoden luvut olivat 7 tohtoria ja 14 lisen-siaattia.

TOIMINTAA TEHOSTETTIIN EDELLEN SEURANTAJÄRJESTELMÄN AVULLA

Jatkokoulutuksen suosion kasvu on johtanut jatko-opiskelijoiden määrän ylisuureen kasvuun. Korkeakoulun ohjausresursseja ei ole voitu lisätä samassa suhteessa, ja sen vuoksi korkeakoulussa on käytössä jatko-opiskelijoiden valinta- ja seurantajärjestelmä. Järjestelmää on sovellettu kahden vuoden ajan. Jatkokoulutusohjelmaan valitut jatko-opiskelijat ovat selvästi motivoituneempia, kun kaikkia ei automaattisesti hyväksytä jatko-opiskelijoiksi.

Vuonna 1995 suljettiin 33 jatko-opiskelijaa jatkokoulutusohjelman ulkopuolelle. Jatko-opiskelijoiden kokonaismäärän odotetaan asettuvan jatkossa noin sadan aktiivisen päätoimisen opiskelijan ja noin 200 osa-aikaisen opiskelijan tasolle.

Ohjelmassa olevien edistymistä ja valmistumista seurattiin aiempaa systemaattisemmin. Ohjelman kehittämistä jatkettiin ohjelman rakenteeseen tehtyjen tarkistusten pohjalta siten, että tutkimustyötä, menetelmäopintoja sekä pääaineopintoja painotettiin entistä enemmän ja korkeatasoista kursistarjontaa lisättiin myös jatko-opintovaiheessa oleville.

TUTKIJAKOULUJEN KÄYNNISTYMINEN LUJITTI JATKOTUTKIMUSYHTEISTYÖTÄ

Korkeakoulu on viime vuosina lisännyt panostaan jatkokoulutukseen. Vuosina 1991-1995 korkeakoulu on rahoittanut vuosittain yhteensä n. 50 henkilön päätoimisen tai lähes päätoimisen jatko-opiskelun (assistentit, tutkimusassistentit, tutkimusapurahat). Tosin assistenttien muut tehtävät ovat eräillä laitoksilla rajoittaneet huomattavastikin päätoimiseen jatko-opiskeluun paneutumista. Tämän lisäksi korkeakoulu on voinut tarjota työskentelytiloja muutamille yksityisten säätiöiden rahoittamille päätoimisille jatko-opiskelijoille.

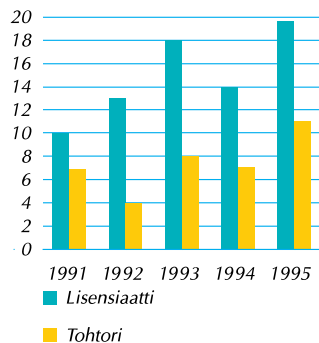
Tutkijakoulujen (graduate schools) toiminnan alkaminen vuonna 1995 on ollut lujittamassa eri korkeakoulujen jatkokoulutus- ja tutkimusyhteistyötä. Helsingin kaup-pakorkeakoulu osallistuu 6 tutkijakoulun toimintaan, joista neljä (The Finnish Graduate School of Marketing, The Finnish Graduate School of International Business, The Graduate School of Finance and Financial Accounting sekä The Graduate School of Management and Information Systems Studies) toimii Kauppatieteellisen alan jatkokoulutusyhteistyötoimikunnan (KATAJA) piirissä, kansantaloustieteen tutkijakoulu Kansantaloustieteen valtakunnallisen jatkokoulutusyhteistyötahon (KAVA) ja Systeemi-analyysin, päätöksenteon ja riskienhallinnan tutkijakoulu Teknillisen korkeakoulun kanssa yhteistyössä. Tutkijakoulujen kautta päätoiminen jatko-opiskelu ja opinnäytetyön tekeminen on järjestynyt 11 jatko-opiskelijalle.

KANSAINVÄLISYYS KOROSTUU MYÖS JATKOKOULUTUKSESSA

Jatkotutkimusten määrän kasvu on tuonut korostetusti esiin niiden laadun arvioinnin tärkeyden. Kansainvälisen tason säilyttämiseksi väitöskirjojen tarkastuksessa on siirrytty viime vuosien aikana lähes täydellisesti ulkomaisten asiantuntijoiden käyttöön tutkimusten tarkastajina ja vastaväittäjinä.

Jatko-opiskelijoiden kansainvälinen opiskelijavaihto ei voi perustua pysyviin

Jatkotutkinnot (KTL ja KTT) 1991 - 1995

vaihtoyliopistoihin, vaan jatko-opiskelijoille on pyritty löytämään korkeakoulut, joissa työskentelee erityisesti heidän tutkimus-alansa tutkimusprojekteja. Vuosittain 5-10 jatko-opiskelijaa on työskennellyt vähintään yhden lukukauden ulkomaisissa yliopistoissa. Jatko-opiskelijoiden ulkomaanjaksojen ohella ulkomaiset tutkija- ja opettajavierailut ovat olleet edesauttamassa jatkokoulutuksen kansinvälitymistä.

JATKOKOULUTUKSEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI- JA SEURANTATYÖ ON ALOITETTU

Korkeakoulusta valmistuneille tohtoreille on tehty lähtökysely syksystä 1994 lähtien. Sen avulla on mm. koottu palautetta tutkinnon sisällöstä ja painotuksista, opetuksen tasosta ja valmistuneiden tyytyväisyydestä saamaansa tieteelliseen koulutukseen sekä heidän työllisyysnäkömystään. Korkeakoulusta valmistuneista tohtoreista 75 prosenttia on sijoittunut korkeakoululaitoksen palvelukseen Suomessa tai ulkomailla ja loput talouselämän ja julkisen sektorin johtotehtäviin.

JATKO-OPISKELIJOILLA OMA LAITOS

Helsingin kaupparkeakoulussa toimiva Perustutkimuksen laitos on liiketaloustieteelliseen ja muuhun taloustieteelliseen tutkimukseen, erityisesti lisensiaatin ja tohtorin tutkintoon tähtääviin opinnäytetutkimuksiin keskittynyt erillislaitos. Perustavoitteena on tuottaa korkeatasoista tutkimusta

ja jatkotutkintoja korkeakoulun ja koko talouselämän palvelukseen. Tässä tehtäväsään laitos on onnistunut hyvin; epävarmuuden ajasta huolimatta laitos on pystynyt poikkeuksellisen hyvin täyttämään sille asetetut tulostavoitteet.

Laitos asetti itse tavoitteekseen 6 tohtorin tutkintoa ja 2 lisensiaatin tutkintoa. Perustutkimuksen laitoksen tutkijoista viisi on suorittanut kuluneena vuonna KTT-tutkinnon ja 1 väitöskirja on esitarkastuksessa. Lisensiaatin tutkintoja valmistui kaikkiaan kolme.

Perustutkimuksen laitos on kertomusvuonna vakiinnuttanut asemaansa koko korkeakoulua palvelevana tutkimus- ja jatkokoulutusohjelman hallintoyksikkönä huolimatta siitä, että laitos ei ole voinut täyttää jäädytettyinä olleita virkoja. Laitoksessa toimi kertomusvuonna 21 päätoimista tutkijaa. Kertomusvuonna laitoksen tila- ja tutkimusvälineongelmat saatiin onnistuneella tavalla ratkaistua.

HKKK:SSA VUONNA 1995
SUORITETUT KAUPPATIETEIDEN TOHTORIN TUTKINNOT:

Irma Tikkanen, markkinointi
"Competitive behavior of a Firm. Environment, competitive strategy, and competitive advantage in the Finnish Clothing industry"

Ahti Lehtomaa, markkinointi
"Yrittäjän menestymismielikuva. Saha-yrittäjän näkemyksen ja laskennallisen arvion vastaavuus yrityksen taloudellisesta tilasta"

Juha Laurila, yrityshallinto
"Social movements in management: Making a technological leap in the case of the Anjala paper mill"

Matti Vainio, kansantaloustiede
"Traffic noise and air pollution. Valuation of externalities with hedonic price and contingent value methods"

Jari Talvinen, tietojärjestelmätiede
"Marketing Information Systems – Concepts, Usage and Effectiveness"

Jukka Heikkilä, tietojärjestelmätiede
"The Diffusion of a Learning Intensive Technology Into Organisations – The Case of Personal Computing"

Asta Salmi, kv liiketoiminta
"Institutionally Changing Business Networks – An analysis of a Finnish company's operations in exporting to the Soviet Union, Russia and the Baltic States"

Marja Eriksson, yrityshallinto
"Rise and fall of national forestry network in postwar Finland"

Hannu Seristö, kv liiketoiminta
"Airline Performance and Costs: an Analysis of Performance Measurement and Cost Reduction in Major Airlines"

Olavi Uusitalo, markkinointi
"A Revolutionary Dominant Design – The Float Glass Innovation in the Flat Glass Industry"

Filosofian tohtorin tutkinto:

Paavo Kosonen
"Corporate Transformation and Management"

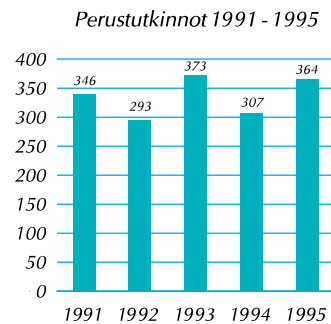
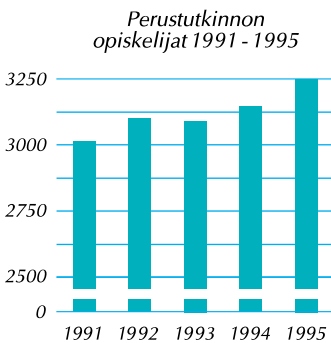
PERUSKOULUTUS UUDISTUI

OPETUKSEN VAHVUUSALUEET 1995

Yrityksen funktioiden mukaiset liiketaloustieteen aineet, kansantaloustiede, kansainvälinen liiketoiminta, yrittäjyys ja talouselämän viestintä

Vahvuusalueeksi pyritään kehittämään myös erityisosaamista Baltian maissa, Venäjän lähialueilla ja muuallakin Itä-Euroopassa

Helsingin kauppakorkeakoulu tarjoaa perusopetusta eli lukion jälkeistä koulutusta kahdessa ohjelmassa. Kauppatieteiden maisterin tutkinto on ylempi korkeakoulututkinto, jota suoritti vuoden 1995 lopussa 3249 (miehiä 1729, naisia 1520) opiskelijaa. Kansainvälinen Bachelor of Business Administration -ohjelma (BBA) on englanninkielinen 2,5-vuotinen ohjelma, ja sitä suoritti kertomusvuoden lopussa 296 opiskelijaa. Vuoden 1995 syksystä lähtien voidaan suorittaa osana maisterin tutkintoa myös kauppatieteiden kandidaatin tutkinto.

Korkeakoulun perustutkintotavoitteeksi on tulossopimuksessa sovittu vuosina 1995-98 keskimäärin 330 perustutkintoa vuodessa. Vuonna 1995 suoritettiin 362 ekonomin ja 2 kauppatieteiden maisterin tutkintoa eli yhteensä 364 ylempää korkeakoulututkintoa, joten keskimääräistavoite ylitettiin vuoden aikana huomattavasti. Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden lisäksi vuonna 1995 valmistui 78 kauppatieteiden kandidaattia.

Valmistuneiden määrän lisääntymisen myötä ekonomiopiskelijoiden valmistumisaaste on kokonaisuudessaan kehittynyt myönteiseen suuntaan.

TUTKINNONUUDISTUS: MAISTERISTA YLEMPI JA KANDIDAATISTA ALEMPI TUTKINTO

Kauppatieteelliselle alalle annettiin vuoden 1995 alussa uusi tutkintoasetus, joka astui voimaan 1.8. Korkeakoulun edustajat olivat aktiivisesti mukana tutkintoasetuksen uudistamistyössä. Korkeakoulussa toteutettiin asetuksen antamista edeltäneen selvitystyön aikana tutkintorakennekoikeilu (ns. Bachelor-kokeilu), jonka tuloksia hyödynnettiin uudistettaessa perustutkinnon

rakennetta. Korkeakoulun uusi tutkintosääntö muotoiltiin sellaiseksi, että perustutkinnoissa painotetaan korkeakoulun vahvuusalueita.

Viime vuosien ekonomitutkinnon tilalle tuli nyt uusi ylempi tutkinto sekä mahdollisuus suorittaa uusi alempi tutkinto. Alempi tutkinto on kauppatieteiden kandidaatin tutkinto, ylempi tutkinto nimeltään kauppatieteiden maisterin tutkinto. Kauppatieteiden maisterit voivat saada ekonomin arvon.

Suomessa ollaan lähes kaikilla aloilla siirtymässä jälleen kaksiportaiseen tutkintorakenteeseen. Jako alempiin ja ylempiin tutkintoihin on käytössä monissa muissakin maissa. Kauppatieteiden maisterin tutkinnon laajuus on 160 opintoviikkoa. Siihen kuuluu myös itsenäinen opinnäytetyö, joka vastaa 15-20 opintoviikkoa. Kauppatieteiden kandidaatin tutkinto on 120 opintoviikkoa.

Ekonomin tutkinto on aluksi ollut alempi korkeakoulututkinto. Ylempi tutkinto oli silloin kauppatieteiden kandidaatin tutkinto, jonka suorittaneet saattoivat saada maisterin arvon.

1970-luvun lopun yliopistotutkintojen uudistamisen yhteydessä siirryttiin yhteen ylempään kauppatieteiden tutkintoon, 160 opintoviikon laajuiseen ekonomin tutkintoon. Lähes kaikki ekonomit ovat ottaneet kauppatieteiden maisterin arvon. Uusin nimikkeistö on sekä kotimaisen että kansainvälisen käytännön mukainen.

Tavoitteena on, että kauppatieteiden kandidaatin tutkinto suoritettaisiin kolmessa vuodessa ja maisterin tutkinto viidessä vuodessa. Vuonna 1995 keskimääräinen valmistusaika oli 7,2 vuotta. Aikaan vaikutti vanhan tutkintosäännön mukaan opiskelien "valmistumissuma" syksyllä 1995.

UUDENLAISIA OPETUSALUEITA KÄYNNISTETTIIN, OPETUSTA MYÖS MUIDEN KORKEAKOULUJEN OPISKELIJOILLE

Peruskoulutusta kehitettiin tutkintosäännön uudistamisen yhteydessä siihen suuntaan, että koulutuksessa painotetaan korkeakoulun vahvuusalueita.

Opetusministeriön ja korkeakoulun välisen tulossopimuksen 1995 - 98 mukaisesti korkeakoulu on laajentanut ja kehittänyt oman toimintaprofiilinsa mukaisesti erityisesti muiden korkeakoulujen opiskelijoille tarkoitettua yrittäjyyskoulutuksen tarjontaa.

HKKK osallistuu aktiivisella panoksella kahdeksan korkeakoulun yhteiseen valtakunnalliseen matkailualan verkostoyliopistohankkeeseen, joka aloitettiin vuonna 1995. Vuoden lopulla HKKK nimettiin suomalaisen tiedekorkeakoululaitoksen Aasia-yhteistyön koordinaattoriksi yhdessä Svenska Handelshögskolanin kanssa.

Helsingin kauppakorkeakoulu tukee Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen koordinoimaa tietoyhteiskunnan verkostoyliopiston perustamista ja on mukana sen kehittämisessä. Korkeakoululla on myös useita muita opetuksen ja tutkimuksen yhteistyöohjelmia.

Kesällä toteutettiin Helsingin kauppakorkeakoulussa pääkaupunkiseudun yliopistoissa ja korkeakouluissa opiskeleville, opintojensa loppuvaiheessa oleville henkilöille tarkoitettu koulutusohjelma, joka antoi perustiedot interaktiivisen telekommunikaation ja digitaalisen median sisällöstä ja soveltamismahdollisuuksista. Tarjonnaltaan 40 opintoviikon laajuinen ohjelma oli osanottajille maksuton - se toteutettiin pääosin kolmen viestintäalan yrityksen tuella. Ohjelmaan haki 238 henkilöä, joista tila- ja muista resurssisyydestä voitiin hyväksyä 81.

HKKK:n kansainvälinen liiketoiminta -oppiaine käynnisti yhteistyössä Taideteollisen ja Teknillisen korkeakoulun kanssa International Design Business Management -ohjelman. Ohjelman toteuttaminen edistää tiede- ja taidekorkeakoulujen ja ammatti-

korkeakoulujen välistä yhteistyötä.

Ekonomian tutkinnon kansainvälistä kilpailukykyä on lisätty mm. Area Studies Program'in avulla, jossa opetukseen on otettu opintojaksoja ja opetusmateriaalia, jotka käsittelevät mm. Venäjän lähialuetta sekä Baltian maita. Näitä alueita koskevaa opetusmateriaalia kehitetään käyttämällä hyväksi opiskelijoista muodostettavia työryhmiä.

OPETUSMUODOT KEHITTYVÄT: CASE-TYÖSKENTELY, RYHMÄTYÖT JA YRITYSVIERAILUT LISÄÄNTYIVÄT

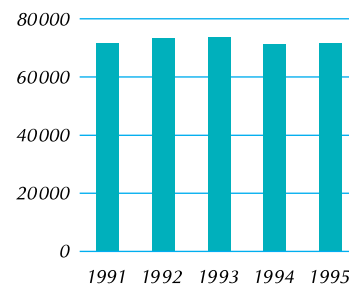
Opetuksessa on tuettu erilaisia opetuksen aktivointiin tähtäviä ja oppimista tehostavia opetusmuotoja: case-työskentelyä, ryhmätöitä, yritysvierailuja, harjoitustehtäviä ja välikokeita. Case-työskentelyn merkitystä on korostettu mm. vuotuisilla case-kil-

pailuilla, joissa testataan korkeakoulun perustutkinto- ja MBA-opiskelijoiden kykyä analysoida ja ratkoa tosielämän ongelmia. Case-kilpailun voittajajoukkue osallistui myös kansainväliseen case-kilpailuun eri businesskoulujen välillä. Virtuaaliopetuskeiluja jatkettiin kieliopetuksessa mm. Environmental Communication -kursilla. HKKK:n ja LTKK:n opiskelijat suorittivat

Multimediami kurssi kiinnosti opiskelijoita

Suoritettavat opintoviikot 1991 - 1995

kurssin Internetin kautta ja videokonferenssien avulla.

Korkeakoulu on kehittänyt järjestelmällisesti opetustaan kouluttamalla opettajiaan ulkopuolisten kouluttajien avulla sekä opetussisällön että esitystaidon suhteen. Kehitystyö on tapahtunut lähettämällä opettajia ulkomaisiin koulutusohjelmiin sekä kutsumalla Suomeen ulkomaisia asiantuntijoita. Korkeakoulussa on vuoden 1995 aikana käynnistetty tutkimus opetusmenetelmien vaikutuksesta korkeakoulujen tehokkuuteen ja opiskelijoiden oppimistuloksiin.

Vuoden lopulla korkeakoulu palkitsi markkinoinnin, kansantaloustieteen ja kielten laitoksia kannustinmäärärahoihin niiden ansioista opetusmuotojen kehittämisessä tai esimerkillisestä yhteistyöstä muiden laitosten ja aineiden kanssa.

OPETUKSEN LAADUN ARVIOIMINEN JATKUI, OPISKELIJOILTA HYVÄ ARVONA OPETUKSELLE

Korkeakoulussa käynnistettiin lukuvuoden 1991-92 aikana keskitetty opetuksen arviointi, jota on kehitetty saatujen kokemusten perusteella. Lukuvuoden 1994-95 aikana arvioitiin yhteensä 633 opintojaksoa tai opetusryhmää ja arviointilomakkeita palautettiin 10 557 kpl. Opetuksen yleisarvosanaksi muodostui 8.43, kun käytössä oli asteikko 4-10, mikä osoittaa, että opiskelijat ovat kokeneet opetuksen laadun hyväksi. Korkeakoulussa siirryttiin kvantitatiivisesta arvioinnista entistä kvalitatiivisempaan laadun arviointiin.

Lisäksi opetuksen tasosta ja laadusta on koottu tietoa valmistuvien lähtökyselyn avulla, jolla on saatu palautetta tutkinnon sisällöstä ja painotuksista sekä valmistuneiden tyytyväisyydestä saamaansa koulutukseen sekä työllistymisestä. Arvioinnin tulokset on toimitettu ainelaitoksille, jotka ovat ottaneet arvioinnin tulokset huomioon opetuksen suunnittelussa. Lisäksi korkeakoulun ja koko alan opetusta on arvioitu yhteistyössä Ekonomiliiton kanssa. Tietoa on koottu valmistuneiden tyytyväisyydestä saamaansa koulutukseen ja heidän sijoittumisestaan.

VALMISTUNEET TYÖLLISTYIVÄT HYVIN

Valmistuneiden työllisyystilanne on pysynyt vuonna 1995 ennallaan. Noin 75 prosentilla korkeakoulusta valmistuneista ekono-meista on valmistumishetkellä työpaikka, mutta kuuden kuukauden kuluttua valmistumisesta jo noin 90 prosentilla. Jäljelle jäävistä kaikki eivät ole työttömiä, vaan osa on äitiyslomalla, asevelvollisuutta suorittamassa, jatkaa opintojaan yms. Valmistuneiden työpaikkojen laatu- ja palkkataso ovat parantuneet vuoden 1995 aikana.

PERUSTUTKINTO KANSAINVÄLISTYI: ENGLISH TRACK

Noin 10 prosentille vuonna 1995 aloittaneista opiskelijoista on tarjottu mahdollisuus suorittaa koko perustutkinto englannin kielellä. Tätä mahdollisuutta ovat käyttäneet hyväkseen erityisesti sellaiset opiskelijat, jotka ovat suorittaneet lukio-opintonsa joko kansainvälisissä lukioissa tai ulkomailla. Noin puolet näistä opiskelijoista on hyväksytty korkeakouluun Scholastic Assessment Testin tuloksen perusteella, mutta englanninkielisen tutkinnon suorittamisvaihtoehdon on valinnut kumpanakin vuonna lisäksi noin 20 pääsykokeen perusteella korkeakouluun valittua. English Trackin opetukseen osallistuu lisäksi ulkomaisia vaihtoopiskelijoita ja muita ulkomaisia vierailevia opiskelijoita.

Englanninkielisen opetuksen määrä on lisääntynyt hieman vuoden 1995 aikana. English Trackin kehittämisessä on pyritty yhteistyössä laitosten kanssa siihen, että nykyistä useampi aine voisi tarjota sivuaineopiskelumahdollisuuden englannin kielellä.

Monia opintokokonaisuuksia toteutetaan kokonaan englannin kielellä. Kansainvälinen liiketoiminta -oppiaine sekä erilaiset ohjelmat, kuten International Program for Forest Industries -ohjelma (yhteistyössä Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan ja Teknillisen korkeakoulun kanssa), International Design Business Management Program sekä Area Studies Program ovat myös kokonaan englanninkielisiä. Myös monet ulkomaiset tutkija-

ja opettajavierailut ovat kansainvälistäneet opetustarjontaa. Helsingin kauppakorkeakoululla on 75 yhteistyökorkeakoulua eri puolilla maailmaa. Korkeakoulun tavoitteena on ollut luoda pysyviä suhteita ulkomaisiin korkeakouluihin kansainvälisen opiskelija- ja henkilövaihdon takaamiseksi ja lähettää vuosittain 25 prosenttia ekonomiopiskelijoiden sisäänotosta opiskelemaan lukukaudeksi tai lukuvuodeksi yhteistyökorkeakouluihin. Kansainväliseen opiskelijavaihtoon osallistui 97 ekonomiopiskelijaa eli suunnilleen tavoitteen mukainen määrä. Opiskelijoita lähti 14 eri maahan ja 32 eri korkeakouluun. Kaikkiaan 102 ulkomaista opiskelijaa vieraili vastaavasti HKKK:ssa. Ekonomin tutkintoa suorittavien lisäksi kaikki MBA- ja BBA-ohjelmien opiskelijat osallistuvat opiskelijavaihtoon.

YRITTÄJYYSVALMIUKSIIN KIINNITETTIIN HUOMIOTA

Korkeakouluopiskelijat kaipaavat valmiuksia oman yrityksen perustamiseen. Helsingin kauppakorkeakoulu tarjoaa korkeatasoista yrittäjyyden opetusta sekä omille että muiden korkeakoulujen opiskelijoille. Akateeminen Pienyrittäjätutkinto sekä Principles of Entrepreneurship -ohjelmat ovat jo vakiinnuttaneet paikkansa korkeakoulun panoksena tiedekorkeakoulujen välisessä yhteistyössä. Läheisimmät yhteistyökumppanit ovat pääkaupunkiseudun muut korkeakoulut, mutta esimerkiksi pienyrittäjätutkintokoulutukseen on osallistunut opiskelijoita 10 eri korkeakoulusta. Ohjelmaan osallistui kertomusvuonna 91 opiskelijaa. Pienyrityskeskus yhteistyössä yrittäjyys-aineen kanssa toteutti ohjelman kahdesti kertomusvuoden aikana. Aloitusvaiheen seitsemän Yrittäjyyden Studia Generalia -iltaa kokosivat kauppakorkeakoulun juhlasaliin toista tuhatta yrittäjyydestä kiinnostunutta kuulijaa.

Spinno on pääkaupunkiseudun korkeakoulujen ja tiedeyhteisöjen välisenä yhteistyönä toteutettava ohjelma, jonka tarkoituksena on edistää uusteollistumista synnyttämällä huippuosaamiseen perustuvaa yritystoimintaa. Spinno-ohjelma on osa laajempaa Uudenmaan läänin elinkeinopoliit-

tista uusteollistamisohjelmaa. Kauppakorkeakoulu on ollut aktiivisesti mukana Spinnon toiminnassa syksystä 1991 alkaen. Spinno-ohjelman koordinoinnista HKKK:ssa on vastannut yrittäjyysaine. Spinno-ohjelmaa rahoittavat mm. KTM, TEKES ja ESF (EU:n sosiaalirahasto). Kertomusvuonna Spinnoon valittiin yhteensä 33 yritys-hanketta, joista 3 oli lähtöisin Helsingin kauppakorkeakoulusta.

Yrittäjyyden oppiaine on mukana opetushallituksen rahoittamassa kolmivuotisessa yhteistoimintakokeilussa Lahden ammattikorkeakoulun (LAMK) ja Yrittäjien ammattikorkeakoulun (YAMK) kanssa. Kokeilun tarkoituksena on kehittää case-menetelmään pohjaavaa opetusta ja opetusmateriaalia sekä yritysoppilaitos-yhteistyötä. Hankkeen pohjalta on organisoitu kaksi konsortiota, joiden avulla kokeilulle haetaan lisärahoitusta EU:n LEONARDO-ohjelmasta. EU-partnerimaina ovat Kreikka (Ageian yliopisto), Portugali (Formedia -koulutusyritys) ja Hollanti (Alkmaarin kauppakorkeakoulu). Muita kokeilun alkamisvuoden tuloksia ovat mm. opetusmateriaalin laatiminen opettajille case-kirjoittamisesta ja case-opetuksesta ammattikorkeakoulussa, Pro Tuote -kilpailu yritysten tuotteiden designin kehittämiseksi sekä opiskelijoiden elinkeinoelämälle tekemät erilaiset projektityöt.

HAKIJAMÄÄRÄ PYSYI ENNALLAAN

Helsingin kauppakorkeakoulu toimi edellisvuosien tapaan valtakunnallisen pääsykoe-yhteistyön koordinoijana. Pääsykoe-yhteistyössä olivat mukana useimmat suomenkieliset kauppatieteelliset yksiköt.

Korkeakoulu seuraa tarkoin vuotuisten opiskelijavalintojensa tuloksia, eli käytettyjen valintakriteerien vaikutuksia hakijoiden ja sisäänpäässeiden määrään ja tasoon.

Vuonna 1995 opiskelemaan valitut olivat edelleen korkeatasoista joukkoa. Suurimalla osalla oli yo-todistuksen yleisarvosanana laudatur.

Korkeakoulun opiskelijavalintaa kehitettiin kuluvana vuonna korkeakoululaitokselle asetettujen yleisten tavoitteiden suuntaisesti. Korkeakoulun hallitus teki loka-kuussa päätöksen, jonka mukaan vuoden 1996 opiskelijavalinnassa siirrytään uudempaan menettelyyn.

Hakijoita oli kertomusvuonna kaikkiaan 2226 (edellisvuonna 2212).

KANSAINVÄLINEN SAT-TESTI: 252 HAKIJAA

Vuonna 1995 Helsingin kauppakorkeakouluun voi hakea toista kertaa kansainvälisen SAT I (Scholastic Assessment Test)-testin avulla. Testi tarjoaa esimerkiksi IB-tutkinnon ulkomaille suorittaneille, ulkomaille peruskoulutuksensa hankkineille suomalaisille sekä englantia taitaville ulkomaalaisille luontevan tavan pyrkiä korkeakoulumme opiskelijaksi. Testin perusteella pyrki 252 hakijaa, joista 19 valittiin. Heistä 15 oli suorittanut suomalaisen ylioppilastutkinnon.

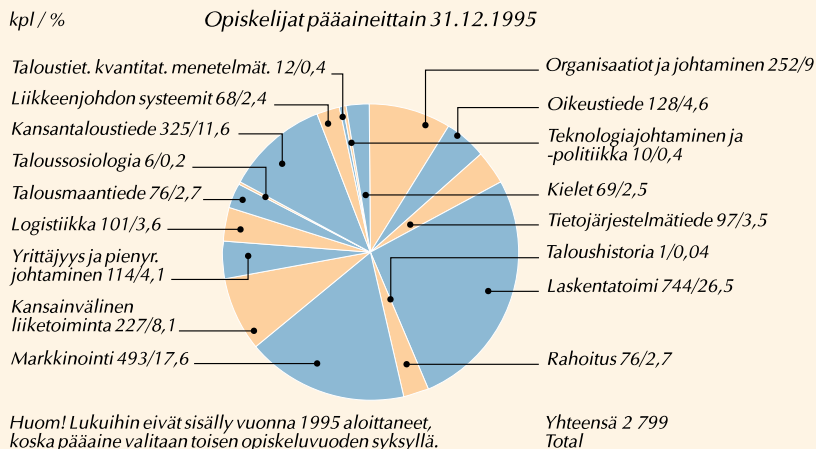
BBA-OHJELMA LAAJENSI OPETUSTARJONTAANSA

Helsingin kauppakorkeakoulun Mikkelissä toteuttama kansainvälinen Bachelor of Business Administration (BBA) -ohjelma on kokonaan englanninkielinen, kuuden lukukauden mittainen alempaa korkeakoulututkintoa vastaava koulutusohjelma. Ohjelma toteutetaan kolmen viikon intensiivimoduleina ja opetuksesta vastaavat ulkomaiset professorit. Opintoihin kuuluu yksi lukukausi jossakin ulkomaisessa yliopistossa.

BBA-ohjelmaan haki 363 ja hyväksyttiin sata opiskelijaa. Hakijoiden taso oli edelleen hyvä. BBA-ohjelmasta valmistui vuoden aikana 47 opiskelijaa eli vuonna 1992 aloittanut viimeinen pienempi opiskelijaryhmä.

BBA-ohjelmaa kehitettiin vuoden 1995 aikana siten, että se vastaa uuden kauppateiden kandidaatin tutkinnon vaatimuksia ja on 120 opintoviikon laajuinen. Erityisesti laajennettiin kielten opetusta, josta vastaavat pääosin Helsingin kauppakorkeakoulun kielten opettajat. Opetettavat kielet olivat ruotsi, saksa, ranska ja venäjä.

Vuonna 1995 BBA-ohjelma lähetti ensimmäistä kertaa noin sata opiskelijaa ulkomaisiin korkeakouluihin aikaisemmin noin 50 sijasta. Tämä merkitsi sitä, että yhteistyöyliopistojen määrää myös lisättiin. Ohjelma on pystynyt myös pysymään tavoitteessaan ja tarjoamaan vaihto-opiskelupaikan kaikille opiskelijoilleen. Opintomahdollisuuksia on laajennettu Pohjoismaihin, eri Euroopan maissa Itä-Eurooppa mukaan lukien ja jatkossa myös Etelä-Amerikkaan. BBA-ohjelma tarjoaa hyvät mahdollisuudet opiskella muillakin kuin englannin kielellä. Esimerkiksi 18 opiskelijaa halusi opiskella saksan ja 10 ranskan kielellä ja heille järjestettiin opiskelupaikat saksan- ja ranskankielisissä maissa. Vaihto-opiskelijoita BBA-ohjelmassa vieraili 36.

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN OPETUKSEN JA TUTKIMUKSEN LAITOKSET

Korkeakoulun laitosjako uudistettiin siten, että 1.1.1995 lukien aikaisempien kuuden tutkimuksen ja opetuksen ainelaitoksen sijaan laitoksia on neljä: kolme liiketaloustieteellisten aineiden laitosta eli Johtamisen laitos, Markkinoinnin laitos ja Laskentatoimen laitos sekä Kansantaloustieteen laitos. Näiden lisäksi korkeakoulussa toimii kaksi opetuksen ja tutkimuksen erillislaitosta, Perustutkimuksen laitos ja Kielten laitos. Laitosjakouudistuksen yhteydessä eri tukiaineet on liitetty näiden keskeisten aineiden yhteyteen. Uudistuksella selkeytettiin korkeakoulun profiilia ja korostettiin korkeakoulun tutkimuksen ja opetuksen taloustieteellistä perustaa ja näkökulmaa.

Eräiden oppiaineiden nimiä muutettiin kertomusvuonna. Yrityshallinto muuttui organisaatiot ja johtaminen -aineeksi. Samalla koko Yrityshallinnon laitoksen nimi muuttui Johtamisen laitokseksi. Talousmatematiikka ja tilastotiede -aineet yhdistyivät taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät -aineeksi. Systeemit-aineen nimeä tarkennettiin liikkeenjohdon systeemeiksi. Teknologiaojohtaminen -aine muuttui teknologiajohtaminen ja -politiikka-aineeksi ja samalla aine siirrettiin Markkinoinnin laitokselta Kansantaloustieteen laitokselle.

Korkeakoulun suurin aine on oli kertomusvuonna edelleen laskentatoimi, jota pääaineenaan opiskeli 744 opiskelijaa. Toiseksi suurin aine oli markkinointi (493 opiskelijaa). Seuraavina tulivat organisaatiot ja johtaminen sekä kansantaloustiede. Nämä neljä suurinta ainetta muodostavatkin uuden laitosjaon rungon.

JOHTAMISEN LAITOS

Laitoksen kolmen tieteenalan ja ammatillisen osaamisen kokonaisuus on tasapainossa, koska yritysten johtaminen on kansainvälistä, normistot muuttuvat jatkuvasti ja tietoverkot ja -järjestelmät kehittyvät nopeasti. Uuden laitosjaon tavoitteiden mukaisesti organisaatiot ja johtaminen -aine ja tietojärjestelmätiede ovat yhdistäneet perusopintojaan ja tarjoavat yhdessä liiketoiminnan johtamisen sivuainekokonaisuuden. Laitoksen tarjoamien kurssien sisällön koordinoi-

tia on tehty myös yhdessä oikeustieteen kanssa. Aineet tuottavat yhdessä hyvin kilpailukyisen henkilöstöjohtamisen opintokokonaisuuden.

Organisaatiot ja johtaminen (ent. yrityshallinto)

Aineessa on luotu opintokokonaisuus ympäristökysymysten opiskelua varten sekä valmisteltu liiketoiminnan ja organisaation kehittämisen opintoja. Oppimismenetelmien kehittämisessä panostettiin edelleen case-opetukseen ja ns. osallistavan oppimisen keiluun.

Tutkimustyössä edettiin monipuolisesti. Eurooppalaisessa tiedeyhteisössä aineen tutkijat ovat olleet erityisesti esillä sekä ympäristöjohtamisen että johtamis- ja organisoitikäytäntöjen vertailevassa tutkimuksessa. Kansainvälisiä seminaareja on järjestetty mm.

TUTKIMUKSEN JA OPETUKSEN LAITOSTEN JOHTAJAT JA AINEET VUONNA 1996

Johtamisen laitos

johtaja Kari Lilja
organisaatiot ja johtaminen, oikeustiede,
tietojärjestelmätiede

Laskentatoimen laitos

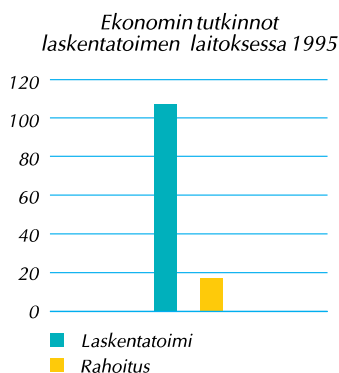
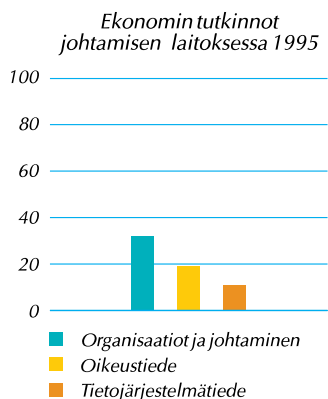
johtaja Kalervo Virtanen
laskentatoimi, rahoitus

Markkinoinnin laitos

johtaja Ari P. J. Vepsäläinen
markkinointi, kansainvälinen
liiketoiminta, yrittäjyys,
logistiikka, talousmaantiede,
taloussosiologia

Kansantaloustieteen laitos

johtaja Matti Pohjola
kansantaloustiede, taloushistoria,
taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät
liikkeenjohdon systeemit, teknologia-
johtaminen ja -politiikka

aiheista Greening of Management sekä Governance Structures and Work Systems.

Oikeustiede

Oikeustieteen opiskelijamäärä säilyi vuonna 1995 suurena. Oikeustiedettä pääaineena opiskelevia valmistui ennätysmäärä (19). Lisäksi valmistui yksi kauppatieteiden lisensiaatti.

Tietojärjestelmätiede

Tietojärjestelmätiede teki vuoden aikana kolme merkittävää uutta kurssiavausta, jotka samalla siirsivät aineen profiilia varsin näkyvästi kohti uutta digitaalista maailmaa. Globaalit tietoverkot -kurssi avasi ikkunat tietoverkkojen vallankumoukseen ja sähköisen kaupankäynnin tulon varsin suurelle osallistujajoukko (noin 150), Liiketoiminnan kehittäminen tietotekniikan avulla -kurssi oli tärkeä askel aineiden väliseen yhteistyöhön johtamisen opetuksessa, ja tietotekniikan perusteiden kehittäminen Internet- pohjaiseksi henkilökohtaisen työn tuotavuuskurssiksi loi pohjaa elektronisten tietolähteiden hyväksikäytölle opiskelussa.

ERASMUS-ohjelma seitsemän Eurooppalaisen johtavan kaupakorkeakoulun tietojärjestelmätieteen opiskelijoiden vaihdossa pääsi nyt vauhtiin. Opetusta alettiin kehittää samalla englanninkieliseksi.

Aineesta valmistui kaksi väitöstä, yksi lisensiaattityö ja 13 maisterintutkielmaa.

Yhteinen Graduate School GRAMIS, joka toimii organisaatiot ja johtaminen aineen ja Hankenin vastaavien aineiden kanssa, sai ensimmäiset tohtoriopiskelijansa rahoitetuksi Suomen Akatemian tuella.

LASKENTATOIMEN LAITOS

Laskentatoimen laitoksen molemmat oppiaineet laskentatoimi ja rahoitus ovat jatkuvasti opiskelijoiden keskuudessa erittäin suosittuja. Rahoituksen pääaineopiskelijoiksi pyrkineitä oli kaksinkertainen määrä pääaineopiskelijakiintiöön verrattuna. Laskentatoimen laitokselta valmistui 126 perustutkinnon suorittanutta (tavoite100), mikä on

kaikkien aikojen ennätys. Pro gradu -tutkielmia hyväksyttiin 132.

Opetusministeriön myöntämän hanke- rahoituksen turvin käynnistettiin laitoksella projekti tilintarkastuksen opetuksen, tutkimuksen ja täydennyskoulutuksen kehittämiseksi. Laitos järjesti tammikuussa valtakunnallisen laskentatoimen ja rahoituksen tutoriaalini, jossa oli yli 60 osanottajaa ja jossa käsiteltiin 16 meneillään olevaa opinnäytetutkimusta. Valmistuneiden laskenta- ja rahoitusekonomien työllisyystilanne on kertomusvuonna ollut hyvä. Tutkimus- ja julkaisutoiminta oli vilkasta.

Laskentatoimi

Laskentatoimi on pitkään ollut HKKK:n suurin aine sekä opiskelijoiden että tutkintojen määrällä mitattuna. Laskentatoimen opetuksen kehittämisessä olivat painopistealueita mm. ympäristölaskentatoimi ja tilintarkastus, joiden opetustarjontaa lisättiin. Pro gradu -tutkielmissa panostettiin yhteistyössä yritysten kanssa tehtäviin tutkielmiin.

Rahoitus

Rahoituksessa toteutettiin yhdessä Suomen Pankkiyhdistyksen kanssa uusi opintojakso Finanssi-instituutiot ja rahoituksen käytäntö, jossa luennoitsijoina olivat alan huippuasiantuntijat

HKKK:ssa laskentatoimen piirissä lähes 40 vuotta toiminut professori Eero Artto jäi eläkkeelle syyskuussa 1995. Vapautunut professorin virka kohdennettiin rahoitukseen, ja siihen nimitettiin kutsusta rahoituksen määräaikaisten professorin viran haltija KTT Eero Kasanen.

MARKKINOINNIN LAITOS

Markkinoinnin laitos kasvoi uuden laitoksen myötä kahdella aineella, talousmaantiede ja taloussosiologia, ja muodostaa siten kuuden aineen suurlaitoksen. Laitoksen aineet saivat keväällä noin 40 prosentin osuuden pääainevalinnoissa (165 opiskelijaa).

Markkinoinnin laitoksen kilpailukykenä on toisaalta opetuksen ja tutkimuksen

laatu ja toisaalta laaja yhteistyö. Laadusta näyttöinä olivat opetuksen huippuyksikkö -nimitys kv-liiketoiminta-aineelle, markkinoinnin tutkijakoulun vetovastuu sekä logistiikkapalkinnon saaminen laitokselle. Markkinoinnin laitos tuotti myös melkein puolet koulun jatkotutkinnoista (viisi tohtoria).

Monipuolista aine- ja korkeakoulu-rajat ylittävää yhteistyötä on kehitetty yhteisten kurssien ja nimenomaan aineiden ja korkeakoulujen välisten koulutusohjelmien avulla.

Laitoksen kulttuuria on suunnattu avoimempaan vuorovaikutukseen esimerkiksi kurssiarviointien ja oppilaspalautteen käytössä. Opetusmenetelmiä on kehitetty tapaustutkimusten (case), pelien ja yritysprojektien suuntaan.

Markkinointi

Vaikka koulutuksen painopiste on yritysten toiminnassa, opetuksessa kiinnitetään huomiota myös kulttuuri- ja yhteiskuntapalvelujen markkinointiin. Markkinointiekonomieja valmistui kertomusvuoden aikana 57. Kertomusvuosi oli ennätysvuosi markkinoinnin jatkotutkinnoissa; lisensiaatteja valmistui vuoden aikana viisi ja kauppatieteiden tohtoreita kolme.

Perusopetuksen kurssirakenteeseen tehtiin radikaali muutos. Uusi markkinointiohjelma tarjoaa välittömästi peruskurssin

jälkeen 'työkalut' (markkinoinnin tutkimuskurssi ja kuluttajien ja organisaatioiden ostokäyttäytyminen-kurssi), tämän jälkeen tulee valikoiden eri markkinoinnin toimintakeinojen tarkempi haltuunotto, ja lopuksi koordinoiva kurssi, jossa harjoitellaan markkinointisuunnitelmien tekoa ja eri toimintakeinojen yhteensovittamista.

Kansainvälinen yhteistyö oli edelleen vilkasta.

Kansainvälinen liiketoiminta

Kansainvälinen liiketoiminta valittiin yhdeksi Suomen opetuksen huippuyksiköistä. Myös tutkimus- ja julkaisu-toiminta oli vilkasta. Aineessa valmistuneiden määrät ylittivät tavoitteet: 5 kandidaattia, 33 ekonomia, 2 lisensiaattia ja 2 tohtoria.

Englanninkielinen periodiopetus case-harjoituksia painottaen jatkui. Tiimiopetusta vieraillevien ulkomaalaisten luennoitsijoiden ja aineen omien jäsenten kesken lisättiin myönteisten kokemusten ja oppilas-palautteen vuoksi.

Aineen koordinoiman International Design Business Management (IDBM)-ohjelman pilottiosio käynnistyi syksyllä HKKK:n, Taideteollisen korkeakoulun ja Teknillisen korkeakoulun yhteisenä ohjelmana.

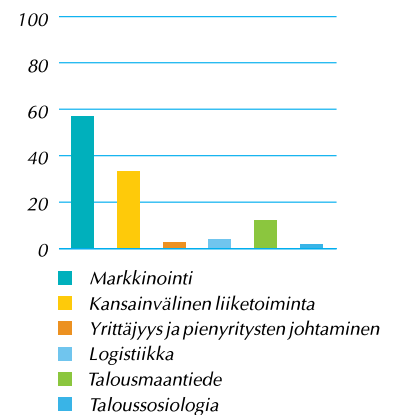
Area Studies Program (ASP) vastaavasti keskittyi kouluttamaan itäisen ja läntisen Euroopan asiantuntijoita. Opetukseen saatiin Jean Monet EU-rahoitusta. International Program for Forest Industries-ohjelma vaikiinnutti asemansa kolmen korkeakoulun yhteisenä ohjelmana ja järjesti Management of Forest Industry -kurssin.

Yhteistyössä kielten laitosten kanssa järjestettiin esiintymistaidon ja akateemisen englannin kurssit jatko-opiskelijoille.

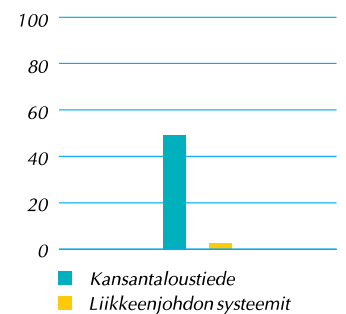
Logistiikka

Logistiikka tarkastelee tuotannon, materiaali- ja tietovirtojen sekä hankinta- ja asiakaspalvelujen johtamista. Aineen valitsi pääaineekseen 30 opiskelijaa ja se on myös suosittu sivuaine. Peruskurssin suoritti lähes kaksisataa opiskelijaa. Vuoden aikana logis-

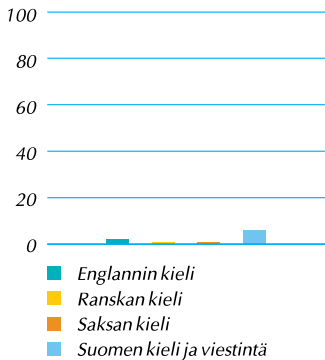
Ekonomian tutkinnot markkinoinnin laitoksessa 1995

Ekonomian tutkinnot kansantaloustieteen laitoksessa 1995

Ekonomian tutkimus- ja viestinnän laitoksen tutkimukset 1995

tiikassa tehtiin 29 kandidaatintutkielmaa ja hyväksyttiin kuusi pro gradu -tutkielmaa. Kaikki gradut tehtiin korkeakoulun ulkopuolelle yrityksiin. Kertomusvuonna logistiikkaekonomi Juha-Petri Jokinen voitti teollisuuden myöntämän logistiikkapalkinnon korkeakoulusarjan.

Logistiikkaverkostojen tutkimus tarkastelee koko hankinta- ja toimitusketjun koordinoimista sekä uusien organisaatio- ja teknologiaratkaisuja.

Opetuksessa kursseja on kehitetty edelleen ja parannettu logistiikkaekonomien valmiuksia toimia kansainvälisissä tehtävissä.

Yrittäjyys ja pk-yritysten johtaminen

Yrittäjyyden ja pk-yritysten johtamisen opintaine sekä Patentti- ja rekisterihallitus toteuttivat yhteistyönä 1. vuoden opiskelijoille tarkoitettua uutta opintojaksoa Johdatus yrittäjyyteen ja innovatiiviseen ajatteluun. Uusi opintojakso sai suuren suosion. Opintojaksolle osallistui n. 350 opiskelijaa, jotka 5-7 hengen ryhmissä laativat liiketoimintasuunnitelman. Kurssin tuloksena syntyi n.70 kpl erinomaisen toteuttamiskelpoisia yritys-hankkeita. Opintojaksoon sisältyi myös kilpailu, jossa neljän parhaan yritysideoita esittäneen ryhmän kesken jaettiin 20 000 markan rahapalkinto.

PKT-säätiön ja TEKESin kanssa aloitettiin Kasvuhakuisten pk-yritysten riskirahoitus -projekti, jonka tavoitteena on tutkia Suomen riskirahoitusmarkkinoita pk-yrityksen näkökulmasta. Projektissa on tekeillä kaksi väitöskirjatutkimusta ja kaksi lisensiaattityötä.

Kauppa- ja teollisuusministeriön ja työvoimaministeriön rahoittamana aloitettiin syksyllä selvitys, jonka tarkoituksena on mm. kartoittaa HKKK:n yrityshautomon perustamisen edellytyksiä sekä antaa suosituksia mahdollisen hautomon toimintatavoista, profiilista sekä asemoitumisesta suhteessa muihin pääkaupunkiseudun ja Uudenmaan läänin hautomoihin. Lisäksi selvitystyön aikana luodaan kontakteja hautomotoiminnan kannalta keskeisiin intressiryhmiin.

Taloussosiologia

Taloussosiologia näkee roolinsa pitkälti palvelutehtävänä, jossa korostuu erityisesti kaksi asiaa: tutkimusmenetelmiä koskevien kurssien tarjonta ja taloudellisia ilmiöitä yhteiskunnallisesta perspektiivistä tarkastelevien kurssien tarjonta korkeakoulun eri aineiden opiskelijoille.

Vuonna 1995 erityisenä painopistealueena oli laadullisten tutkimusmenetelmien opetuksen kehittäminen. Tällä hetkellä taloussosiologia tarjoaa laadullisesta tutkimuksesta opetusta erikseen korkeakoulun perustutkintojen ja jatkotutkintojen opiskelijoille.

Talousmaantiede

Tyynenmeren talousaluetta koskeva Pacific Rim -tutkimus- ja opetusprojekti jatkui liittyen monitieteiseen Area Studies -ohjelmaan ja suunnitteilla olevaan Itä- ja Kaakkois-Aasian verkostoyliopisto- ja tutkimuslaitos-hankkeeseen.

Valtakunnallinen matkailualan verkostoyliopisto-ohjelma käynnistyi syyslukukauden 1995 alusta kahdeksan yliopiston tai korkeakoulun voimin. Talousmaantiede on ollut mukana suunnittelemassa ohjelmaa alusta alkaen. Talousmaantieteen tutkijat ovat mukana kahdessa Suomen Akatemian tutkimusprojektissa (Institutional change in transition economies, Firms in space: Business, politics and culture in regional development).

KANSANTALOUSTIETEEN LAITOS

Kansantaloustieteen laitoksen opetus ja tutkimus kattavat taloudelliset ilmiöt kansainvälisestä taloudesta ja kansantaloudesta toimiala- ja teknologiakysymyksiin ja liikkeenjohdon ongelmiin. Aineiden yhteistyötä on tiivistetty. Menetelmien opinnot tukevat nyt entistä paremmin muiden aineiden opiskelua. Teknologiajohtaminen ja -politiikka on sijoitettu kansantaloustieteen ja liikkeenjohdon systeemien väliin siten, että se saa tukea molempien kursseista.

Kansantaloustiede

Aineesta valmistui 49 ekonomia. Vastaavaan on edellisen kerran ylletty vuonna 1993, jolloin valmistuneita oli 50.

Tutkinnonuudistuksen yhteydessä uudistettiin myös kansantaloustieteen opetusohjelma. Aineessa on nyt kaksi syventymislinjaa: yleinen ja kansainvälisen talouden linja. Sopivia erikoiskursseja valitsemalla voi lisäksi erikoistua mm. toimialan taloustieteen ja rahoitusmarkkinoihin.

Talousjournalismin analyysikurssi toteutettiin onnistuneesti yhdessä Kielten laitoksen kanssa. Laitos vastasi edelleen Teknillisen korkeakoulun kansantaloustieteen opetukselta ja järjesti aineen tutkijakolokvion Helsingin yliopiston kanssa.

Kansantaloustiede-aine sai kolme graduate school -tutkijapaikkaa (Kansantaloustieteen valtakunnallinen jatkokoulutusohjelma) KAVAn kautta. Aineen professorit ovat edelleen aktiivisesti osallistuneet talouspoliittiseen keskusteluun että politiikan valmistelutyöhön.

Taloushistoria

Tutkimuksessa keskityttiin kasvatututkimukseen ja lähitaloushistorialliseen muutokseen.

Teknologijahtaminen ja -politiikka

Korkeakoulussa on panostettu teollisuuteen suuntaavan opetuksen kehittämiseen käynnistämällä teknologiajohtamisen tutkimus ja opetus. Kohdealueina ovat tuote- ja tuotantoteknisten innovaatioiden hallinta ja taloudellinen hyödyntäminen, korkean teknologian ja järjestelmätuotteiden markkinointi samoin kuin näihin liittyvien hankinta- ja asiakaspalveluiden sekä logistiikan kehittäminen.

Vuoden 1994 lopussa perustettu Teknologijahtamisen professuuri siirrettiin kesällä kansantaloustieteen laitokseen. Uuden aineen nimeksi tuli teknologiajohtaminen ja -politiikka. Syksyllä 1995 alkoivat ensimmäiset aineen kurssit. Ohjelmaan valittiin ensimmäiset 10 pääaineopiskelijaa.

Liikkeenjohdon systeemit

Kertomusvuonna systeemien tutkimustoiminta oli vilkasta, ja se keskittyi rahoitusteorian, neuvotteluteorian, optimointiopin ja metsasektoritutkimuksen osa-alueille. Aineesta valmistui kaksi lisensiaattityötä. Yhteistyö Itävallassa toimivan tutkimusinstituutin IIASAn kanssa jatkui tutkijavierailujen sekä muun tutkimusyhteistyön merkeissä. Opetuksen puolella uudistaminen jatkui.

Mukana oli ensimmäistä kertaa verkkoteoriaa käsittelevä kurssi.

Taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät

Vuoden 1995 merkittävimpiä tapahtumia oli Systeemianalyysin, riskienhallinnan ja päätöksenteon tutkijankoulun perustaminen yhdessä Liikkeenjohdon systeemien ja Teknillisen korkeakoulun Systeemianalyysin laboratorion kanssa. Taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät saivat myös rahoituksen kahdelle kokopäivätoimiselle tutkijalle. Tutkimus on säilyttänyt kansainvälisesti korkean tasonsa, mistä osoituksena olivat mm. referoidut artikkelit ulkomaisissa aikakauslehdissä sekä professoreiden kutsutut esitelmät ja istuntojen organisointi kansainvälis-

sä tieteellisissä seminaareissa.

Korkeakoulun laitosten yhdistymisen myötä aineiden välinen yhteistyö on entisestään parantunut. Taloustieteen kvantitatiiviset menetelmät tarjonnut mm. matemaatiikkaa kansantaloustieteen ongelmiin ja tilastollisia työkaluja, mm. ekonometriaa. Myös paljon lehdistössä huomiota herättänyt tehokkuuden arviointi on uutena aiheena opetustarjonnassa ja tutkimuksessa.

Matemaattisten ja tilastollisten menetelmien merkityksen jatkuva kasvu taloustieteissä edellyttää myös tehostuvaa opetusta. Vuoden 1995 uusista opiskelijoista poi-

mittiin lähtötasokokeella n. 25 prosenttia teho-opetukseen, jossa heille annettiin entistä laadukkaampi ja laajempi peruskoulutus matemaatiikassa ja tilastotieteessä.

KIELTEN JA VIESTINNÄN LAITOS

Helsingin kauppa-
korkeakoulussa
uuteen kaksipor-
taiseen tutkinto-

malliin sisältyy edelleen laaja ja monipuolinen kieli- ja viestintäopintojen kokonaisuus.

Kielten ja viestinnän laitos valittiin syksyllä HKKK:n opetuksen huippuyksiköksi. Valinnan takana oli sekä korkeakoulun johdanto että ylioppilaskunta. Kielten ja viestinnän pääaineopiskelijoita valmistui kaikkiaan kymmenen. Viestintäekonomit ovat sijoittuneet erittäin hyvin työmarkkinoille.

Kertomusvuonna HKKK:n kieltenopetuksen sisältöjä, muotoja ja menetelmiä uudistettiin ja kehitettiin. Yhtenä keskeisenä periaatteena on opetuksen sisällöllinen kytkeminen taloustieteiden aineisiin.

Syksyllä kokeiltiin ensi kertaa kurssin järjestämistä kokonaan ns. virtuaaliluokahuoneessa. Tämän Environmental English -

kurssin oppimisympäristön muodostivat hypertekstipohjaiset linkit erilaisiin virtuaaliloihin, joissa työskentely pääasiallisesti tapahtui. Keväällä 1996 hanketta laajennetaan siten, että siihen otetaan mukaan myös muilla paikkakunnilla toimivia ryhmiä. Monimuoto-opetusta on sovellettu myös kielten ja viestinnän laitoksen maksullisessa palvelutoiminnassa. Sekä monimuotoopetuksen että erityisesti neuvottelutaidon opetuksessa lisääntyivät kertomusvuonna ulkopuolisten ryhmien kanssa käytävät videoneuvotteluharjoitukset.

Kielten ja viestinnän laitos on mukana syksyllä 1995 alkaneessa kansainvälisessä Innovation in Business Language -tutkimushankkeessa. Tutkimuksen kohteena on yritysten kansainvälinen viestintä, mitä se tänä päivänä on ja miten sen tarpeet voidaan koulutuksessa huomioida.

Suomen Akatemia rahoittaa HKKK:n kielten ja viestinnän laitoksella aloitettua tutkimushanketta Vuorovaikutus televisio-keskustelussa. Projektin tarkoituksena on analysoida ja kuvata suomalaisten ja saksalaisten monenkeskisten yhteiskunnallis-poliittisten televisiokeskustelujen vuorovaikutusta. Hanke toteutetaan yhteistyössä Tampereen yliopiston, Mannheimin yliopiston sekä Yleisradion kanssa.

Kielten ja viestinnän laitos tarjosi kertomusvuonna entistä enemmän maksullista koulutusta myös korkeakoulun ulkopuolelle. Erityistä kysyntää yrityksissä oli englannin, ranskan ja venäjän kielen bisnesviestinnän osaamiselle. Kertomusvuonna vahvistui myös käsitys siitä, että kieltenopettajien täydennyskoulutus on alue, joka tarjoaa laitoksen maksullisten toimintojen kehittämiseksi paljon mahdollisuuksia.

Kielten ja viestinnän laitos

johtaja Tuija Nikko

englanti, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, suomen kieli ja viestintä

LAITOSTEN TULOKSIA VUODELTA 1995

JOHTAMISEN LAITOS

	Koko laitos	Organi- saatiot ja johtaminen	Oikeus- tiede	Tieto- järjestelmä- tiede	*Summassa mukana myös organisaatiopsykologian opintoviikot
Perustutkinnot	62	32	19	11	
Perustutkintotavoite	51	31	12	8	
Pääaineopiskelijat	477	252	128	97	
Tutkielmat	58	31	14	13	
Opintoviikot	12820*	5129	4603	2030	
Tohtorintutkinnot	5	3	-	2	
Tohtorintutkintotavoite	3	3	-	-	
Opintoviikkoja/virka	915	855	1534	406	
Opintoviikon kustannus (mk)	491	558	358	881	
Toimintamenot (mmk)	6,3	2,9	1,6	1,8	

KANSANTALOUSTIETEEN LAITOS

	Koko laitos	Kansantalous- tiede	Liikkeenjohdon systemit	Taloustieteiden kvantitatiiviset menetelmät	Taloushistoria	Teknologiajohtaminen ja -politiikka (käynnistyi loppuvuodesta)
Perustutkinnot	52	49	3	-	-	-
Perustutkintotavoite	56	45	10	1	-	-
Pääaineopiskelijat	416	325	68	12	1	10
Tutkielmat	45	41	4	-	-	-
Opintoviikot	15270	7539	2031	4752	454	20
Tohtorintutkinnot	1	1	-	-	-	-
Tohtorintutkintotavoite	3	3	-	-	-	-
Opintoviikkoja/virka	804	1077	677	792	454	20
Opintoviikon kustannus (mk)	546	439	824	579	-	-
Toimintamenot (mmk)	8,3	3,3	1,7	2,8	-	0,6

MARKKINOININ LAITOS

	Koko laitos	Markkinointi	Kansainvälinen liiketoiminta	Yrittäjyys ja pk-yritysten johtaminen	Logistiikka	Talousmaantiede	Taloussosiologia
Perustutkinnot	114	57	33	6	4	12	2
Perustutkintotavoite	129	62	35	14	6	11	1
Pääaineopiskelijat	1017	493	227	114	101	76	6
Tutkielmat	121	62	30	11	6	11	1
Opintoviikot	17139	7119	4424	1341	2287	1294	674
Tohtorintutkinnot	5	3	2	-	-	-	-
Tohtorintutkintotavoite	6	2	2	1	1	-	-
Opintoviikkoja/virka	902	1017	885	671	1144	647	674
Opintoviikon kustannus (mk)	524	474	526	631	405	812	679
Toimintamenot (mmk)	9	3,4	2,3	0,8	0,9	1,1	0,5

LASKENTATOIMEN LAITOS

	Koko laitos	Laskentatoimi	Rahoitus
Perustutkinnot	126	109	17
Perustutkintotavoite	100	88	12
Pääaineopiskelijat	820	744	76
Tutkielmat	132	-	-
Opintoviikot	12787	10885	1902
Tohtorintutkinnot	-	-	-
Tohtorintutkintotavoite	-	-	-
Opintoviikkoja/virka	984	990	951
Opintoviikon kustannus (mk)	440	-	-
Toimintamenot (mmk)	5,6	-	-

KIELTEN JA VIESTINNÄN LAITOS

	Koko laitos	
Perustutkinnot	10	-Opintoviikon kustannus on laskettu jakamalla laitoksen toimintamenot suoritettujen opintoviikkojen määrällä
Perustutkintotavoite	9	-Taulukoihin on otettu mukaan vain ne aineet, jotka voi valita pääaineeksi
Pääaineopiskelijat	69	-Kielten laitoksen tunnusluvut on laskettu vain koko laitoksen osalta
Tutkielmat	10	
Opintoviikot	11682	
Tohtorintutkinnot	-	
Tohtorintutkintotavoite	-	
Opintoviikkoja/virka	365	
Opintoviikon kustannus	762	
Toimintamenot (mmk)	8,9	

AIKUISKOULUTUKSEN KYSYNTÄ KASVOI EDELLEEN

AIKUISKOULUTUKSEN OSALLISTUJA- JA OHJELMAMÄÄRÄT TOIMINTAVUONNA 1995.

	Osal- listuja- määrä	Koulutus- ohjelmia/ kursseja
Avoim korkeakoulu	1433	68
Johtamis- koulutuskeskus	1300	48
Kansainvälinen keskus	160	2/75
Pienyritys- keskus	982	52
PRODEC	365	18
yhteensä	4240	261

Kauppatieteellisen perus- ja jatkokoulutuksen sekä tutkimuksen lisäksi Helsingin kaupparkeakoulu tarjoaa aikuiskoulutusta muille kohderyhmille. Työelämässä oleville, erityisesti johto- ja asiantuntijatasen tehtävissä toimiville henkilöille, tarjotaan yleisiä tai yrityskohtaisia kehittymisen ohjelmia ja laajemmalle yleisölle mahdollisuutta suorittaa korkeakoulutasoisia kursseja varsinaisten tutkinto-ohjelmien ulkopuolella. Korkeakoulun aikuiskoulutusta tarjoavilla yksiköillä on kullakin oma painopistesuuntansa:

Johtamiskoulutuskeskus

johtoon eri tasojen sekä asiantuntijoiden kehittämishjelmat

Pienyrityskeskus

yritysvälitysohjelmien ja pk-yritysten johtamis- ja viestintäohjelmat

Kansainvälinen keskus

englanninkieliset, kansainväliset johtoon ja perustason ohjelmat (MBA, EMBA)

Avoim korkeakoulu

avoim, korkeakoulutasoinen kurssitarjonta

PRODEC

kehitysmaiden liikkeenjohtoon kaupallinen täydennyskoulutus

Aikuiskoulutusta tuottavien yksiköiden kurssitarjonta kasvoi vuoden aikana. Yritysten kiinnostus henkilöstönsä kehittämiseen on jälleen vilkastumassa. Varsinkin yrityksille räätälöityjä kursseja kysyttiin paljon. Ihmiset hakeutuvat myös omatoimisesti koulutukseen, mistä on osoituksena Avoimen korkeakoulun suosio.

JOHTAMISKOULUTUSKESKUS TÄYTTI 25 VUOTTA

Johtamiskoulutuskeskuksen ohjelmien kysyntä oli vilkasta. Yritykset ovat ankarimpien lamavuosien jälkeen lisänneet selvästi koulutustoimenpiteitä. Yrityksille räätälöityjen ohjelmien kysyntä on erityisesti kasvanut: koulutus halutaan nivoa mahdollisimman lähelle operatiivista toimintaa. Tämä näkyi myös JOKOn toiminnassa siten, että yrityskohtaisten ohjelmien osuus kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna ja oli

1995 jo noin neljännes koko ohjelmatarjonnasta.

Vuosi 1995 oli JOKOn juhluvuosi: toiminnan käynnistymisestä oli kulunut 25 vuotta. Asiakkaat olivat joukolla mukana juhlaseminaarissa, joka järjestettiin oopperatalolla syyskuussa.

Kansainvälistymisessä otetaan uusia askeleita. Johtamiskoulutuskeskus valmistautuu vastaanottamaan osallistujia ulkomailta ja järjestämään heille omia ohjelmakokonaisuuksia. Esimerkiksi voidaan mainita Korean Executive MBA Program ja Europa Akademie Change Management Program -yhteistyöhankkeet. Näissä ohjelmissa on mukana kouluttajina kaupparkeakoulun professoreita.

KANSAINVÄLINEN KESKUS ORGANISOI ENGLISH TRACK -OHJELMAN

Englanninkielisen ekonomin tutkinnon suoritusmahdollisuus "English Track" aloitettiin syksyllä 1994. Tutkintoon kuuluvat pakolliset 15 peruskurssia järjestettiin kansainvälisessä keskuksessa. Tämän opiskeluväylän valinneet 35 opiskelijaa suorittivat ne kertomusvuoden aikana.

Yhteistyössä ylioppilaskunnan kanssa kansainvälinen keskus organisoii syksyllä case-kilpailun. Korkeakoulun sisäisessä karsintakilpailussa voittajaksi selviytyi nelihenkinen English Trackin opiskelijoista koostunut ryhmä. Voittajajoukkue edusti korkeakoulua menestyksellisesti Concoridian yliopistossa Kanadassa pidetyssä kansainvälisessä case-kilpailussa.

Keväällä kansainvälisessä keskuksessa aloitettiin opetusministeriön ja eräiden säätiöiden rahoittama projekti, jonka tarkoituksena oli käynnistää järjestelmällinen suomalaisten case-tapausten tuotanto korkeakoulussa. Projektia on ehdotettu yhdeksi korkeakoulun kehittämishankkeeksi vuodelle 1997.

Uutta opiskelijavaihdon alueella oli se, että korkeakoulu liittyi 26 koulun pohjoismaiseen NOREK-kouluverkkoon. Liittymisen näkyi selvästi opiskelijavaihdossa, jossa neljännes vuosikurssin aloittaneista lähtee ulkomaisiin kouluihin. Pohjoismaisten opis-

kelumahdollisuuksien monipuolistumisen ansiosta vuonna 1995 valittiin Pohjoismaihin 15 opiskelijaa eli kolminkertainen määrä aikaisempaan tilanteeseen verrattuna.

Kansainvälinen keskus jatkoi kansainvälisten suhteiden kehittämistä. Korkeakoulun yleisen linjan mukaisesti painopistealueena oli Aasia. Opiskelijavaihtosuhteita luotiin tai jatkettiin mm. Pakistanin, Intian, Thaimaan, Japanin, Korean, Singaporen sekä Hongkongin kanssa. Opetusohjelmassa oli useita Aasian kulttuuria ja kauppaa käsitteleviä kurseja, joiden opettajat tulivat Aasian eri maista. MBA-ohjelman aloittaneiden opiskelijoiden (yhteensä 60) joukossa oli useita kiinalaisia, yksi korealainen ja yksi pakistanilainen.

KEHITYSMAAKOULUTUSKESKUS PRODEC KESKITTYI MYÖS LÄHI-ALUEISIIN

PRODEC on Suomen ainoa kehitysmaille kaupallista täydennyskoulutusta tarjoava koulutuslaitos ja alallaan Euroopan suurimpia. Vuosina 1968-1995 PRODEC:n kursseille on osallistunut lähes 3800 henkilöä n. 110 maasta.

Viimeisten vuosien aikana PRODECin toiminta-alue on kuitenkin laajentunut, ja kehitysmaitten lisäksi on lähdetty etsimään koulutuskohteita myös Baltian, entisen Neuvostoliiton ja Itä-Euroopan maista.

Kehitysyhteistyövarojen jatkuvien supistusten takia on keskitytty laajojen kansainvälisten kurssien asemesta monivuotisiin maakohtaisiin koulutusohjelmiin, joissa kurssikohtaiset kustannussäästöt ovat huomattavat. Lisäksi useimmissa seminaareissa kurssilaiset osallistuvat koulutuskustannusten kattamiseen. Usean vuoden projekteja on käynnissä Vietnamin, Nepalin, Eritreassa ja Latinalaisessa Amerikassa.

Vuoden aikana järjestettiin 18 seminaaria, joihin osallistui 365 henkilöä. Näistä 123 oli naisia. Seminaareissa luennoi 134 kansainvälisen kaupan asiantuntijaa, joista 28 oli suomalaisia. PRODEC toimii yhteistyössä useiden YK:n alajärjestöjen sekä GATTin, Maailmanpankin ja alueellisten taluskomissioiden kanssa. Kehitysmaitissa

yhteistyökumppaneina ovat kansalliset vienninedistämisorganisaatiot, kauppakamarit, ulkomaankauppa- ja teollisuusministeriöt sekä yliopistot ja täydennyskoulutuslaitokset.

PRODECin vuoden 1995 lopullinen menoarvio oli 8,3 miljoonaa markkaa. Toimintaa rahoitettiin vielä pääosin Suomen kehitysyhteistyövaroin. Rahoituksesta noin neljäsosa tuli pohjoismaisilta yhteistyökumppaneilta. Lisäksi noin 10 % saatiin kehitysmaiden yhteistyökumppaneilta ilmaisten palvelujen muodossa.

Suomen liittyminen Euroopan Unioniin vaikuttaa PRODECin toimintaan hyvin voimakkaasti. Ulkoministeriön kehitysyhteistyöosaston FINNIDA:n rahoitus PRODECin toiminnalle vähenee jyrkästi ja loppuneen kokonaan parin vuoden kuluessa, koska FINNIDA kanavoi huomattavan osan kehitysyhteistyövarojaan EU:n yhteiseen käyttöön. Vuoden 1995 aikana PRODEC onkin aktiivisesti etsinyt eurooppalaisia yhteistyöorganisaatioita ja ollut mukana monissa EU:n tarjouskilpailuprosesseissa, erityisesti TACIS/PHARE -maille suunnatuissa ohjelmissa. Toimintamallien ja yhteistyötapojen etsiminen sekä tarjouskäytännön opetteleminen ovat vaatineet paljon voimavaroja kuluneena vuotena.

Vuonna 1995 PRODECin, espanjalaisen COPADES:n ja Lontoon kauppakamarin yhteiselle koulutushankkeelle myönnettiin EU-rahoitusta. Koulutusprojekti on suunnattu Kolumbian elintarvikealan viejille, ja se käsittää kolme koulutusmodulia vuoden 1996 aikana.

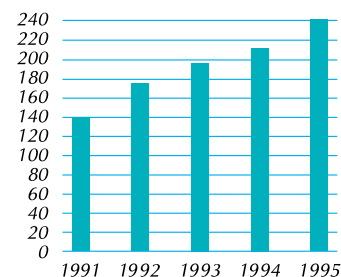
PIENYRITYSKESKUKSEN TOIMINNAN MERKKIVUOSI JA KÄÄNNEKOHTA

Kertomusvuosi oli ennätysellinen kasvun vuosi Pienyrityskeskukselle. Asiakasvolyyymi kasvoi 36 prosenttia. Koulutusohjelmien lukumäärä lisääntyi 11 prosentilla ja koulutus- ja konsultointipäivät kasvoivat 31 prosenttia.

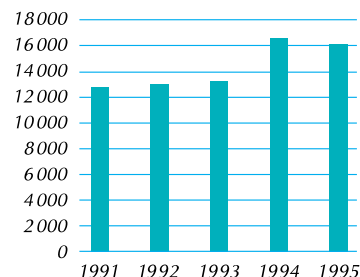
MBA-ohjelmaa suorittavien keski-ikä on noin 30 vuotta.

Täydennyskoulutuskurssit ja -ohjelmat 1991 - 1995

Luvuissa ei ole mukana avointa korkeakoulua, BBA-ohjelma on mukana

Täydennyskoulutuksen opetustunnit 1991 - 1995

Luvuissa ei ole mukana avointa korkeakoulua, BBA-ohjelma on mukana

15 vuotta kestänyttä palvelutoiminnan kantavuutta kuvasti se, että maamme ensimmäistä pk-yritysten johtamiskoulutusohjelmaa toteutettiin järjestyksessään jo 50. ja 51. ohjelmat Mikkelissä. Uusille yrittäjille vuodesta 1982 lähtien tarjotusta Oma yritys-ohjelmasta toteutettiin jo 24. ohjelma ja käynnistettiin 25. ohjelma. Asiakkaat näihin kumpaankin ohjelmaan ovat tulleet maan eri puolilta, mikä parhaimmillaan kuvastaa palvelutoiminnan kysynnän valtakunnallisuutta.

Pienyritys-keskus avasi myöskin kiinteän toimipisteen Helsinkiin ja vahvisti Pietarin palvelupisteen voimavaroja. Helsingissä Pienyrityskeskus toteutti päättyneenä vuonna toisen Akateemisen pienyrittäjätutkimuksen keväällä ja käynnisti tammi-kuuhun jatkuvan kolmannen ohjelman.

Pietarissa

Pienyrityskeskuksen palveluvalikoima on lisääntynyt asteittain vuodesta 1993 lähtien. Inkeriläisten kaupallisten avustajien ja toimihenkilöiden kouluttaminen suomalaisten ja venäläisten yritysten palvelukseen on lisääntynyt myös venäläisten yrittäjien kiinnostusta Suomen markkinoihin ja sitä tukeviin palveluihin. Myös suomalaiset pk-yrittäjät käyttävät Pietarin toimiston palveluja yhä laajemmin hyväkseen.

Pienyrityskeskuksen tutkimustoiminnassa on keskitytty omien valmiuksien kehittämiseen erityisesti yrittäjyyden ja kasvuyritysten tutkimuksessa. Pienyrityskeskuksen ja Yrittäjyys ja pienyritysten johtaminen -oppiaineen välisenä yhteistyöprojektina on ollut hanke Kasvuhakuisten pk-yritysten riskirahoitus.

AVOIMEN KORKEAKOULUN KURSSIMÄÄRÄ KASVOI, OPISKELIJARYHMIÄ PIENENNETTIIN

Vuosi 1995 oli Helsingin kauppakorkeakoulun Avoimen korkeakoulun kolmas toimintavuosi. Toiminta alkoi kesällä 1993.

Vuonna 1995 järjestettiin avoimena korkeakouluopetuksena 68 kurssia, mikä oli 13 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Opiskelijamäärä kasvoi kuitenkin vähemmän eli kolme prosenttia, ja oli siten 1433. Opetusta toteutettiin opettajien toivomuksesta entistä pienemmissä opetusryhmissä. Monet opiskelijat suorittivat useita kursseja vuoden aikana, joten kurseittain yhteenlaskettu osallistujamäärä nousi 2276:een (vuonna -94 2200).

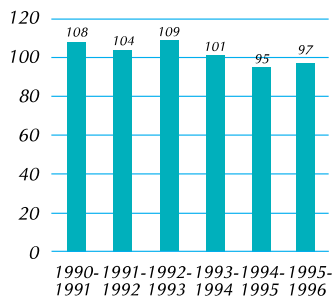
Opiskelijoista 23 % oli HKKK:n tutkinto-opiskelijoita ja 18 % muissa korkeakouluissa tai muissa oppilaitoksissa opiskelevia. Suurin osa opiskelijoista oli työssäolevia.

Suurin osa kurssitarjonnasta on ollut eri aineiden yleisopintojen tai aineopintojen kursseja. Eniten kursseja on tarjottu yrityshallinnossa, jossa ensimmäiset opiskelijat ovat saaneet suoritetuksi suppean sivuaineen opintokokonaisuuden 20 ov. Muita paljon opiskelupaikkoja tarjonneita oppiaineita ovat olleet kansantaloustiede, markkinointi, oikeustiede, yrittäjyys, tietojärjestelmätiede sekä kielet.

Kurssien lisäksi Avoin korkeakoulu järjestää kesäisin ns. erillistenttejä, jotka ovat lähinnä HKKK:n tutkinto-opiskelijoille tarkoitettuja ylimääräisiä tenttimismahdollisuuksia. Tenteissä suoritettiin vuonna 1995 yhteensä 1077 opintoviikkoa.

Opettajina Avoimen korkeakoulun kursseilla ovat toimineet enimmäkseen HKKK:n omat opettajat. Opetus on järjestetty HKKK:n tiloissa päärakennuksessa, Chydeniassa tai Kansainvälisessä keskuksessa. Rahoituksesta lähes 80 % on saatu opetusministeriöltä erillisrahoituksena ja 20 % on koostunut opiskelijoiden maksamista kurssi- ja tenttimaksuista.

Kansainväliseen opiskelijavaihtoon osallistuneet ekonomiopiskelijat lukuvuosina 1990 - 1995

SUHTEITA SIDOSRYHMIIN YLLÄPIDETTIIN

Helsingin kauppakorkeakoulu on luonut monia uusia tapoja olla yhteistyössä sekä käytännön liike-elämän että muun yhteiskunnan kanssa. Perinteinen tapa on ollut hankkia aiheita tutkielmia varten. Myös monet lisensiaatin- ja väitöskirjatyt tehdään yhteistyössä yritysten kanssa.

REKRYTOINTIPALVELUT JATKOI KASVUAAN

Vuonna 1995 jatkui Rekrytointipalveluiden jo edellisvuotena alkanut kasvu. Vuotta leimasi HKKK:n opiskelijoiden melko hyvä työllisyystilanne, joka kanavoitui paljon juuri Rekrytointipalveluiden kautta.

Rekrytointipalvelut perustettiin vuonna 1991 yritysmaailman ja korkeakoulun väliseksi linkiksi. Yksikkö tarjoaa yrityksille vaihtavan tavan saada yhteys Helsingin kauppakorkeakoulun opiskelijoihin. Neljäs toimintavuosi osoitti, että toiminta on jo vakiintunutta sekä yritysten että opiskelijoiden mielissä. Yritysasiakkaat ovat pääosin suuria suomalaisia tai kansainvälisiä yrityksiä, joiden kanssa tehdään yhteistyötä pitkällä aikajänteellä.

Palveluiden ytimen, KYKY-tietokannan, kautta välitettiin kertomusvuonna 180 työpaikkaa. Näistä suurin osa oli vastavalmistuneille ekonomeille tarkoitettuja kokopäiväisiä työpaikkoja. Myös kesätyöpaikkoja ja osa-aikaisia työpaikkoja välitettiin tietokannan kautta. Maan parantunut taloudellinen tilanne näkyi selkeästi sekä kesätyöpaikkojen määrän selvässä kasvussa että uudelleen virkistyneessä osa-aikatöiden tarjonnassa.

ARENA '95 -tietoa yrityksistä ja toimialoista -tapahtuma keräsi ennätysyleisön. Tapahtumassa vieraili 1 900 opiskelijaa saamassa tietoa 26:sta eri toimialan yrityksestä. ARENAn tunnelma oli innostunut ja eloisa, ja yritykset olivat panostaneet tapahtumaan paljon.

Yhteistyötä tehtiin myös muiden pääkaupunkiseudun korkeakoulujen vastaavien yksiköiden kanssa. Suurin yhteisprojekti oli kansainvälinen henkilöstöalan IFTDO- messutapahtuma Wanhassa Satamassa syyskuussa. Messuille osallistui yli 3000 henki-

löstö- ja koulutusalan ammattilaista.

Kansainvälinen toiminta oli vuoden aikana suhteellisen vilkasta. Kansainvälisten yrityskontaktien lisäksi kehitettiin Rekrytointipalveluiden muita kontakteja ulkomaille.

University Eures -projektin kautta välitettiin toimintavuonna työpaikkoja pääkaupunkiseudun korkeakouluopiskelijoille. Lisäksi osallistuttiin European Placement Director's -yhteenliittymän toimintaan. Tämä yhteistyörengas koostuu nimekkäistä eurooppalaisista MBA-kouluista.

YRITYSPROJEKTIT

Useissa korkeakoulun aineissa on lisätty yrityskontakteja synnyttäviä ja niitä hyödyntäviä toimenpiteitä. Yrityskontaktien lisäämiseksi ja laitosten vastaaviin tavoitteisiin tähtäävän toiminnan tukemiseksi korkeakoulussa on erillinen yritysprojektit-toiminto. Sen tavoitteena on tuoda yritysprojektien avulla yhteen liike-elämän tarpeet ja opiskelijoiden osaaminen. Yritys tarjoaa toimeksiannon, jonka toteuttajiksi valitaan ryhmä suomalaisia ja/tai ulkomaisia opiskelijoita. Tekijät saavat työstään (markkinatutkimus, jakelutiekartoitus yms.) sekä opintosuorituksen että pienen taloudellisen korvauksen. Yritysprojekteihin osallistuneiden opiskelijoiden määrä on vuoden 1995 aikana kasvanut ja monet opiskelijat ovat saa-

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULUN NEUVOTTELUKUNTA 1995

*Kauppaneuvos Heikki Bachmann, Kaso Oy
Johtaja Robert G. Ehrnrooth
Toimitusjohtaja Klaus Grönbärj,
Skandinaviska Enskilda Banken
Kauppat.maist. Antti Helenius,
Salmi, Virkkunen & Helenius
Vuorineuvos Pentti Herkama
Toimitusjohtaja Markku von Hertzen,
Suomen Ekonomiliitto
KTT h.c. Ahti Hirvonen, Uunitas Oy
Toimitusjohtaja Jukka Härmälä,
Enso-Gutzeit Oy
Vuorineuvos Jaakko Ihamuotila, Neste Oy
Konsernijohtaja Matti Ilmari, ABB Oy
Toimitusjohtaja L.J. Jouhki,
Thomesto Trading yhtiöt Oy
Pääjohtaja Eero Kinnunen, Kesko Oy
Pääjohtaja, KTT h.c. Pauli Komi, OKO
Pääjohtaja Jere Lahti, SOK
Kauppat.tri Jaakko Lassila
Toimitusjohtaja Matti Lehti, TT-Tieto Oy
Ministeri, KTT h.c. Sakari T. Lehto
Johtaja Pekka Morri, Kansaneläkelaitos
Varatoimitusjohtaja Matti Niemi,
Eläke-Varna
Vuorineuvos Yrjö Niskanen, Pohjola
Toimitusjohtaja Jorma Ollila, Nokia-yhtymä
Kansleri Aatto Prihti, Orion-yhtymä Oy
Vuorineuvos Jaakko Rauramo,
Sanoma Osakeyhtiö
Vuorineuvos Erkki J. Toivanen, Onninen Oy
Vuorineuvos Eero Utter
Toimitusjohtaja Pertti Voutilainen,
Merita Pankki*

HKKK:n WWW-kotisivu
<http://www.hkkk.fi/>

neet projektin jälkivaikutuksena toimeksiantajayrityksestä työpaikan.

Uusia projekteja aloitettiin kaikkiaan 12. Projekteista kansainvälisiä oli 8. Suurin osa projekteista oli markkinointiin ja strategiaan liittyviä, osa oli myös hallintoon ja rahoitukseen liittyviä.

Yritysprojekteja tekevästä opiskelijoista (yhteensä 24) neljännes oli ulkomaisia MBA-opiskelijoita, muut suomalaisia ekonomi- tai MBA-opiskelijoita. Uutuutena aloitettiin yhteistyöprojekti Liiketaloustieteellisen Tutkimuslaitoksen (LTT) kanssa. Projektissa LTT hankki toimeksiannon ja opiskelijat valvoivat työn toteutumisen.

ALUMNIYHTEISTYÖ VAKIINTUI

Alumnitoiminta (alumni = korkeakoulun kasvatti) käynnistyi varsinaisesti vuonna 1994. Vuonna 1995 alumnitoiminnan muodot vakiintuivat. Tärkeänä toimintamuotona kaikille alumnikunnan jäsenille olivat kiinnostavista aiheista järjestetyt luennot. Vuoden aikana alumnitilaisuuksissa puhuivat pääjohtaja Henrik Ehrnrooth ja suurlähettiläs Derek Shearer.

Alumnikunnan jäseneksi voi ilmoittautua jokainen Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistunut. Vuonna 1995 alumnikunnan jäsenmäärä oli yli 500 henkilöä.

Korkeakoulu pitää alumnitoiminnan jatkuvaa kehittämistä tarpeellisenä. Yhteistyön hyödyt näkyvät pitkällä aikavälillä ja ne ulottuvat niin opetukseen kuin tutkimukseenkin. Perinteiseen tapaan syksyllä järjestettiin alumnihallituksen ja opetushenkilökunnan tapaaminen, jossa pohdittiin konkreettisten yhteistyömuotojen löytämistä opetuksen ja liike-elämän välille. Tilaisuuden isäntänä toimi Orion-yhtymä. Alumneja lähestyttiin myös lähettämällä koulun AVISTA-tiedotuslehti kaikille alumnirekisterissä oleville.

Alumnitoimintaa koordinoi alumnihallitus, jossa on mukana liike-elämässä toimivia koulun entisiä opiskelijoita. Puheenjohtajana jatkoi vuonna 1995 finanssijohtaja Kari Haavisto Metsäliitto-yhtymästä. Hallituksen muita jäseniä olivat ekonomisti Tarja Heinonen Postipankki, johtaja Tomi

Dahlberg Suomen Vientiluotto, ekonomisti Matti Honkala Kesko, KHT Vesa Kumpulainen KPMG Wideri, toimitusjohtaja Matti Lehti Tietotehdas, varatoimitusjohtaja Kari Miettinen Amer-yhtymä, johtaja Matti Pajusalonen Suomen Unilever/ Van der Bergh Foods, johtaja Elina Piispanen Andersen Consulting, johtaja Ismo Rautiainen Outokumpu Copper Products, varatoimitusjohtaja Pauli Torkko Orion-yhtymä.

NEUVOTTELUKUNNASSA LIIKE-ELÄMÄN YLIMPIÄ PÄÄTTÄJIÄ

Helsingin kauppakorkeakoulu pitää yllä yhteyksiä liike-elämän ylimpään johtoon neuvottelukunnan avulla. Tässä yhteistyöohjelmassa on 26 jäsentä ja sen kokouksissa käsitellään ajankohtaisia korkeakoulun asioita. Kokouksiin kutsutaan vierailijoiksi korkeakoulun eri alojen edustajia.

Neuvottelukunta on parin vuoden aikana toiminut tuomaristona korkeakoulun järjestämässä case-kilpailussa, jossa osallistujina on ollut joukkueita korkeakoulun ekonomin tutkinnosta, MBA-ohjelmasta sekä Teknillisestä korkeakoulusta.

SUHDETOIMINTAA TEHOSTETTIIN

Korkeakoulu osallistui kertomusvuoden aikana sekä kotimaassa että ulkomailla erilaisiin messuihin, joissa se tiedotti opiskelumahdollisuuksistaan ja palveluistaan.

Suhteita kouluihin ylläpidettiin myös lähettämällä erityinen AVISTA-tiedotuslehden abinnumero kaikkiin lukioihin ja useisiin muihin oppilaitoksiin.

Yksiköiden lehti-ilmoittelua varten rakennettiin valmis paketti, jonka avulla yhdenmukaistettiin kaikki HKKK:n lehti-ilmoitukset. Näin saatiin aikaan paitsi aika- myös kustannussäästöjä.

Internetin WWW-sivujen käytön valtaisa kasvu on otettu huomioon siten, että korkeakoulussa on toiminut työryhmä, joka on suunnitellut ja ohjeistanut WWW:n käyttöä HKKK:n tiedotuskanavana ulospäin. Korkeakoulun ja sen laitosten hakemistosivut on saatu kuluneen vuoden aikana systemaattisesti ylläpidetyiksi.

KIRJASTO JA TIETOPALVELUT

Aktiivinen yhteistyö yli sadan kotimaisen yrityksen kanssa tuotti näkyvän tuloksen, kun joulukuun 1995 alussa kirjasto saattoi julkistaa ainutlaatuisen cd-rom-tuotteen, HELECON ENTERPRISEn. Se sisältää suurimpien kotimaisten yhtiöiden vuosikertomustiedot digitaalisesti kokotekstinä ja kuvallisina. Levyllä on aineistoa yli 20 000 sivua, mukana on lisäksi pörssitiedotteita ja lehtiviitteitä yrityksistä. Uusi tuote tarjoaa mielenkiintoisen tiedonlähteen myös ulkomaisille asiakkaille, sillä 2/3 vuosikertomustiedoista on levykkeellä saatavissa englanninkielisinä.

Tuotekehitystä on jatkettu cd-rom-viitetietopankkien osalta pohjoismaisena yhteistyönä. Uudelta HELECON-NORDIC-levykkeeltä voidaan vaivattomasti jäljittää niin Helsingin kauppakorkeakoulun kirjaston kuin Kööpenhaminan, Århusin, Bergenin, Tukholman ja Svenska handelshögskolanin kirjakokoelmat. Projektin koordinoijana on toiminut Helsingin kauppakorkeakoulun kirjasto. Myös tätä tuotetta markkinoitiin sekä Oslon että Lontoon online-messuilla.

Asiakkailla on kirjastossa käytettävissä keskeiset kansainväliset tietopankit cd-rom-levykkeinä. Näistä suuri osa on mikroverkon välityksellä korkeakoulun omien opettajien ja tutkijoiden saatavilla. Koekäytössä ollut ABI/BPO:n aikakauslehtiartikkeleita sisältävä kokotekstitietokanta saavutti suuren suosion ja se päätettiin tilata jatkuvasti. Reuters'in Business Brief -yritysuutispalvelu otettiin käyttöön keväällä 1995. Kirjasto päivittää kolme kertaa vuodessa omaa HELECON INTERNATIONAL cd-rom-tuotettaan, joka täydentää amerikkalaispaineista kaupallista tietopankkijointaa.

Keväällä 1995 tehdyn asiakastutkimuksen mukaan kirjaston palvelut arvioitiin hyväksi. Asiakkaat arvostivat erityisesti koelmien laatua ja kirjaston käytön helppoutta. Arvostelua herättivät fyysisen ympäristön puutteet, mm. ahtaat ja epätarkoituksenmukaiset varastotilat. Opetusministeriön ylläpitämään Kuopion varastokirjastoon lähetettiin n. 400 hyllymetriä vanhempaa taloustieteellistä kirjallisuutta.

Uuden tutkimuskirjallisuuden hankin-

taa helposti keväällä käyttöönotettu mikro-tietokonepohjainen Pretty-Lib-järjestelmä. Avoimen korkeakoulun opiskelijamäärien kasvu ja tohtoriohjelmien jatko-opiskelijoiden tiedontarpeet näkyvät palvelujen kysynnän jatkuvana lisääntymisenä. Yrittäjyyden, pankkitoiminnan, markkinoinnin, hallinnon ja laskentatoimen kirjallisuutta kysyttiin eniten. Rekisteröity kokonaislainaus nousi 217 000:een. Yli puolet asiakkaista oli Helsingin kauppakorkeakoulun opiskelijoita, opettajia tai tutkijoita. Kirjaston tiedonlähdekoulutukseen on osallistunut ennätysmäärä opiskelijoita.

HELECON ENTERPRISE kokosi yritysten vuosikertomuksia cd-levylle

HALLINTOELIMET VUONNA 1995

HALLITUS

rehtori
 professori Veikko Jääskeläinen
 puheenjohtaja

vararehtorit
 professori Eero Artto (31.7. saakka),
 professori Risto Tainio
 professori Reijo Luostarinen

professori Kristian Möller
 professori Heikki Niskakangas
 professori Matti Pohjola
 professori Kalervo Virtanen
 lehtori Marja-Liisa Kuronen
 yliassistentti Teemu Malmi
 opintosihteeri Jukka Oksanen
 tutkussihiteeri Tuula Ratilainen
 kauppat. ylioppilas Kimmo Kallama
 kauppat. ylioppilas Tiina Laitinen
 kauppat. ylioppilas Tomi Lantto
 kauppat. ylioppilas Meri Peltonen

Kansleri

professori emeritus Fedi Vaivio
 31.7. saakka
 KTT, pääjohtaja Aatto Prihti 1.8. alkaen

Rehtori

professori Veikko Jääskeläinen

Vararehtorit

professori Eero Artto, 31.7. saakka
 professori Risto Tainio 1.8. alkaen
 professori Reijo Luostarinen

Hallintojohtaja

Matti Sarakontu 31.7. saakka

Hallintoelimet

Helsingin kauppakorkeakoulun hallinto perustuu ns. kolmikantaperiaatteeseen, jossa korkeakoulun tärkeimmässä päättävissä elimissä on kolmasosan edustus professoreista, muusta henkilökunnasta ja opiskelijoista.

TIETEELLINEN NEUVOSTO

rehtori
 professori Veikko Jääskeläinen
 puheenjohtaja

vararehtorit
 professori Eero Artto (31.7. saakka),
 professori Risto Tainio
 professori Reijo Luostarinen

professori Eero Kasanen
 professori Pekka Korhonen
 professori Kari Lilja
 professori Kristian Möller
 johtaja Tuija Nikko
 professori Matti Pohjola
 professori Risto Tainio
 professori Ari Vepsäläinen
 professori Kalervo Virtanen
 lehtori Mirjalisa Charles
 apulaisprofessori Timo Saarinen
 erikoistutkija Margareta Soismaa
 lehtori Sinikka Vanhala
 kyo Timo Lantto
 kyo Tiina Laitinen

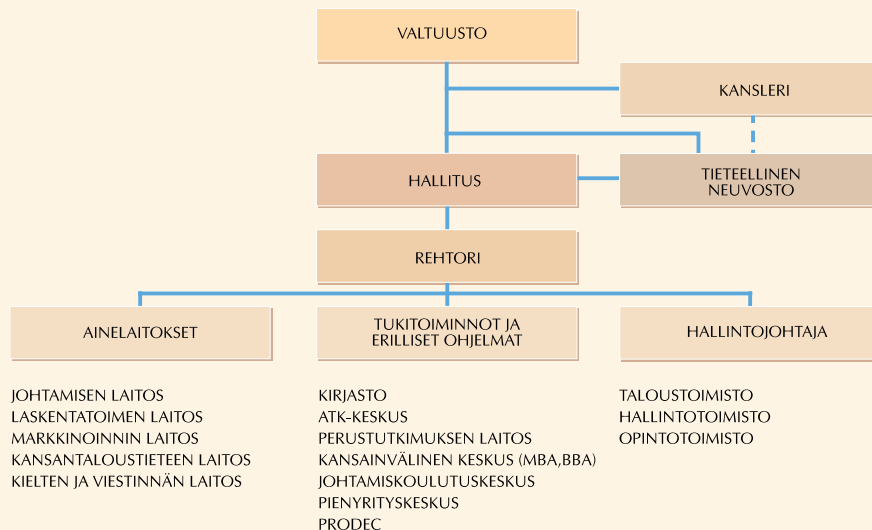
VALTUUSTO

Puheenjohtaja
 Reijo Luostarinen

Varapuheenjohtaja
 Olli-Pekka Ruuskanen

professori Olli T. Ahtola
 professori Pertti Haaparanta
 professori Eero Kasanen
 professori Pekka Korhonen
 professori Jarmo Leppiniemi
 professori Erkki Pihkala
 professori Seppo Salo
 professori Risto Tainio
 professori Kai-Veikko Vuoristo
 sihteeri Seija Karlin
 johtaja Antero Koskinen
 lehtori Marja-Liisa Kuronen
 kirjastoamanuessi Ritva Löyttyjärvi
 yliassistentti Teemu Malmi
 assistentti Johanna Pajunen
 tutkussihiteeri Tuula Ratilainen
 kehitysjohhtaja Markku Virtanen
 kauppatiet. ylioppilas Meri Peltonen
 kauppatiet. ylioppilas Tiina Jämsä
 kauppatiet. ylioppilas Eeva Mäkelä
 kauppatiet. ylioppilas Tomi Lantto
 kauppatiet. ylioppilas Minna Fossi
 kauppatiet. ylioppilas Ari Lämsä
 kauppatiet. ylioppilas Satu Romu
 kauppatiet. ylioppilas Kristian Karimo
 kauppatiet. ylioppilas Minna Huomo
 kauppatiet. ylioppilas Erika Launonen

ORGANISAATIO

HALLINTOA TEHOSTETTIIN

TALOUS VARSIN HYVÄSSÄ KUNNOSSA

Tiukkojen säästötoimien ansiosta korkeakoulun rahoitustilanne oli määrärahojen useita vuosia jatkuneesta pienenemisestä huolimatta edelleen varsin hyvä.

Pysyväisluonteiset palkkausmenot kasvoivat 2% lähinnä vuoden aikana toteutettujen yleiskorotusten vuoksi. Muut palkat ja palkkiot kasvoivat 22%, mikä johtui mm. erillismäärärahoilla lyhytaikaisiin tehtäviin palkatun määrääikäisen henkilöstön lisääntymisestä. Palkkakustannusten kokonaiskasvu, mukaan lukien maksullinen palvelutoiminta, oli 5 prosenttia.

Suurin muutos tapahtui vuokramenoissa, kun korkeakoulu alkoi maksaa tiloistaan ensimmäistä kertaa vuokraa kiinteistölaitokselle. Vuokramenot olivat yhteensä 11,9 mmk, ja niiden osuus korkeakoulun menoista 9%. Korkeakoulu on jo vuosien ajan sopeuttanut toimintaansa pieneneviin määrärahoihin supistamalla laite- ja kalustohankinnat minimiin. Pitkän säästökauden jälkeen kävi selväksi, että tämä tie on kuljetu loppuun varsinkin atk- ja av-laitteiden kohdalla. Siksi kertomusvuonna panostettiin atk-verkkoihin ja atk-luokkiin. Ajoitus oli sikäli hyvä, että opetusministeriö on alkanut tukea investointeja ATM-pohjaisen tietoverkon laajentamiseksi ja samanaikaisesti uusimman tekniikan kustannustaso on jatkuvasti alentunut. Kalusto- ja laitehankinnat kasvoivat kasvoivat 10 prosenttia.

Syksyllä 1996 alkava päärakennuksen peruskorjaustyö vähensi muutoin korkeakoulun halukkuutta investointeihin. Korkeakoulun tilojen taso onkin osittain siksi jo jopa vähentänyt viihtyvyyttä. Yksiköt ovat säästäneet määrärahojaan odotettavissa oleviin investointeihin, kuten huonekaluihin ja laitteisiin.

Valtion toimintamenobudjetti vuodelle 1995 oli 88 780 000 markkaa ja lisämäärärahat (mm. avoin korkeakoulu) mukaan lukien yhteensä 91 037 000 (80 188 000 markkaa vuonna 1994). Budjetin näennäisestä kasvusta huolimatta varsinaisen perusbudjetin osuus oli edellisen vuoden tasolla, kun otetaan huomioon mm. tilakustannusten laskentaperusteiden muutos. Korkea-

koululle myönnettiin vuonna 1995 lisäksi yhteensä 5 400 000 mk määrärahoja lähinnä koulutus- ja työllisyyspoliittisin perustein tuetun koulutuksen järjestämiseksi.

Korkeakoulun tulot kasvoivat kokonaisuudessaan lähes 13%. Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan tuotot lisääntyivät 9,4%. Suomen Akatemian rahoitus, joka on ollut varsin vaatimatonta, kaksinkertaistui ja oli 1,4 mmk.

MENOT KASVOIVAT

Menojen kokonaismäärä ilman arvonlisäveroä oli 135,3 mmk, jossa oli kasvua 11 prosenttia. Varsinaiset toimintamenot olivat 89,8 mmk (+13%, ilman tilakustannusten muutosta +5%). Liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan bruttomenot olivat 31,4 mmk (+8%).

Korkeakoulussa toimi vuoden 1995 aikana projekti, jonka tarkoituksena on liiketaloudellisen maksullisen palvelutoiminnan tehostaminen parantamalla korkeakoulun yritys-kuvaa ja yhdistämällä tarjottavien palvelujen markkinointia sekä kehittämällä uusia tuotteita. Projektissa saatiin aikaan myönteisiä tuloksia eri yksiköissä.

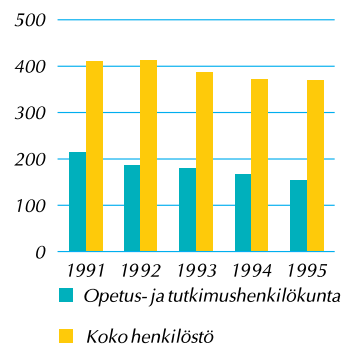
Kustannukset korkeakoulussa suoritetua tutkintoa kohti alenivat selvästi kasvaneiden tutkintomäärien vuoksi ja olivat 199 000 mk (222 000 mk vuonna 1994). Kustannukset opiskelijaa kohti olivat 21 300 mk (19 400 mk vuonna 1994).

Korkeakoulun päärakennuksen korjaustöiden valmistelu jatkui vuoden aikana aikataulun mukaisesti siten, että muutto tilapäisiin tiloihin tapahtuu kesän 1996 aikana ja korjaustyöt alkavat syksyllä 1996.

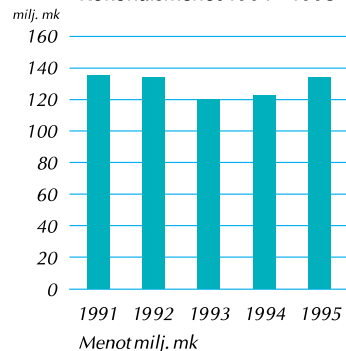

HJK:n päärakennus remontoimaan syksystä 1996 alkaen

Henkilöstö 1991 - 1995

Kokonaismenot 1991 - 1995

HENKILÖSTÖ

Korkeakouluopettajat

Professorit	24
Apulaisprofessorit	12
Yliassistentit	17
Assistentit	32
Lehtorit	50
Päätoimiset tuntiopettajat	3
Sivutoimiset tuntiopettajat	16
Yhteensä	154

Muu henkilökunta

Tutkimushenkilöstö	21
Opetuksen ja tutkimuksen apuhenkilöstö	7
Kirjastohenkilöstö	27
Atk-henkilöstö	18
Hallinto- ja toimistohenkilöstö	63
Täydennyskoulutuksen henkilöstö	46
Huoltohenkilöstö	34
Yhteensä	216

Henkilöstö yhteensä 370

Henkilöstö laskettu henkilötyövuosina

VOIMAVAROJA KOHDENNETTIIN UUELLEEN

HKKK:n valtuusto hyväksyi esityksen korkeakoulun uudeksi hallintoasetukseksi. Tarkoitus on, että uusi asetukset tulisi voimaan 1.8.1996 lukien. Esitykseen ei sisälly suurisuuntaisia muutoksia korkeakoulun hallintorakenteisiin.

Vuoden 1995 aikana korkeakoulussa on kohdennettu vapautuvia voimavaroja uudelleen. Laskentatoimen professorin, opetusalan julkisyhteisöjen talous, viran vapauduttua se päätettiin kohdentaa tilintarkastuksen ja taloudellisten valvontajärjestelmien opetuksen ja tutkimuksen tehostamiseen.

Rahoituksen tutkimusta ja opetusta on tehostettu kohdentamalla tähän aineeseen vuoden aikana vapautunut liiketaloustieteen (opetusalan laskentatoimi, erityisesti rahoitus) virka. Se on perustettu oppiaineeseen vuonna 1993 perustetun viisivuotisen määräraikaisen viran lisäksi.

Kirjastossa on tehty virkajärjestelyjä, joiden avulla henkilöstön rakennetta on kehitetty enemmän asiantuntijapainotteiseksi, koska tietojärjestelmien kehitys on vähentänyt suorittavan työn tarvetta.

ATK-KESKUS YLLÄPITI TYÖVÄLINEITÄ, INTERNET-YHTEYDET HYVIN KÄYTETTYJÄ

Atk-keskus vastaa kauppakorkeakoulun opetuksen, tutkimuksen ja muun toiminnan vaatiman tietotekniikan käytettävyydestä. Tietoteknisen infrastruktuurin ytimen muodostaa korkeakoulun lähiverkko, jonka kautta palvelut jaetaan käyttäjille. Lähiverkko yhdistää toisiinsa opetuksen ja tutkimuksen sekä kirjaston keskustietokoneet, useita tehtäväkohtaisia palvelinkoneita ja yli 600 mikrotietokoneita. Kaikilta lähiverkon työasemilta on pääsy maailmanlaajuiseen Internet-verkkoon.

Vuotta 1995 leimasi lähiverkon käytön lähes räjähdysmäinen kasvu; tämä on johtanut erityisesti Internet-yhteyksien ja WWW:n suuresta suosiosta. Atk-keskus on pystynyt turvaamaan verkon palvelujen saatavuuden, mutta nykyisillä teknisillä ratkaisulla ollaan jo verkon toimivuuden äärirajoilla. Kuluneen

vuoden aikana on valmisteltu suunnitelmat uusimpaan, huippunopeaan ATM-teknoologiaan siirtymiseksi sekä ulkoisissa että osittain myös sisäisissä tietoliikenneyhteyksissä. Uudistus toteutetaan vuoden 1996 alussa.

Toimintaa vuonna 1995 on kokonaisuutena leimannut jo aloitettu valmistautuminen korkeakoulun päärakennuksen peruskorjauksen aiheuttamaan muuttoon. Tämä on vaikuttanut siihen, että investoinnit tietotekniikkaan ovat olleet suhteellisen pienet, koska seuraavana vuonna joudutaan joka tapauksessa toteuttamaan useita uusia ratkaisuja. Panostusta opetusteknoologiaan on kuitenkin jatkettu ja mikrotietokoneiden laitteita uusittu niin, että vuoden 1995 lopussa 80 prosenttia luokkien laitteista oli 486- tai Pentium-tasoisia, ts. laitteita, joilla voidaan täysin hyödyntää verkon palveluita.

Atk-keskuksen maksullinen palvelutoiminta on kehittynyt myönteisesti. Alkuvuonna tehtiin CD-ROM-tietokantojen tuottamiseen liittyvä jälleenmyyntisopimus johtavan ohjelmistotoimittajan Dataware Technologies Inc.:n kanssa. Sopimus antaa mahdollisuuden käyttää Datawaren ohjelmistoja CD-ROM-muodossa julkaistavissa viitetietokannoissa. Näitä tehtiin vuoden aikana 12 kpl, kuusi HKKK:n kirjastolle ja kuusi ulkopuolisille asiakkaille. Uusi avaus maksullisessa palvelutoiminnassa tehtiin heinäkuussa, kun atk-keskus alkoi ylläpitää omilla laitteillaan Teatterikorkeakoulun opintohallinnon atk-järjestelmiä.

TUKISÄÄTIÖNTUKI KORKEAKOULULLE KASVOI

Helsingin kauppakorkeakoulun tukisäätiön tehtävänä on tukea korkeakoulussa suoritettavaa tutkimusta ja siihen liittyvää opetusta.

Säätiö myönsi vuonna 1995 korkeakoulun tutkimus- ja opetustoiminnan tukemiseksi apurahoja 4 389 000 markkaa ja antoi muuna tukena korkeakoululle yhteensä 193 000 markkaa. Vuonna 1994 apurahat ja muu tuki olivat yhteensä 3 441 000 markkaa.

Säätiön vuonna 1995 myöntämän tuen painopistealueita olivat tieteelliset tutkimusprojektit, opinnäytetutkimukset, kansainvälinen opiskelija- ja tutkijavaihto sekä opetuksen kehittämishankkeet. Eriytyisesti lisääntyivät elinkeinoelämältä saaduista lahjoitusvaroista myönnettyt opinnäytetutkimusapurahat.

Tukisäätiön valtuuskunnan puheenjohtajana on kertomusvuoden aikana ollut ylijohdaja Markku Linna ja varapuheenjohtajana kauppätieteiden tohtori Jaakko Lassila.

Säätiön hallitukseen kuuluivat puheenjohtajana pääkonsuli Sakari Yrjönen, varapuheenjohtajana vuorineuvos Pentti Herkama ja jäsenenä KTT h.c. Ahti Hirvonen, kansleri Jaakko Honko, rehtori Veikko Jääskeläinen, kansleri Fedi Vaivio ja kansliapäällikkö Matti Vuoria. Säätiön toimitusjohtajana on ollut KTM Arto Mäenmaa.

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.1995

(1000 mk)

KULUT	1995	1994
Pysyväisluonteiset palkkaukset	56 927	48 775
Muut palkat ja palkkiot	10 688	14 537
Sosiaalikulut ja eläkemaksu	16 565	16 752
Muut henkilöstömenot	5 419	5 246
Aineet ja tarvikkeet	6 579	5 855
Palvelujen ostot	17 529	15 801
Vuokrat	11 947	5 692
Kalusto ja laitteet	5 062	4 595
Apurahat	3 421	3 836
Muut kulut	1 182	1 233

Kulut yhteensä 135 319 122 322

TUOTOT	1995	1994
Liiketal. maksull. palv. toim. tuotot	31 277	28 755
Avoin korkeakoulu, MBA ja BBA-ohjelmat	3 935	3 885
Lahjoitustuotot	1 319	1 039
Suomen Akatemia	1 435	719
Muut tuotot	2 799	3 778

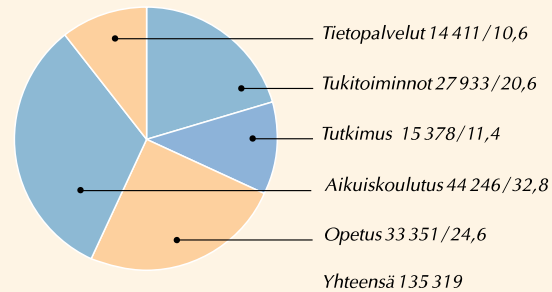
Tuotot yhteensä 40 765 38 176

Valtion talousarviorahoitus 94 554 84 146

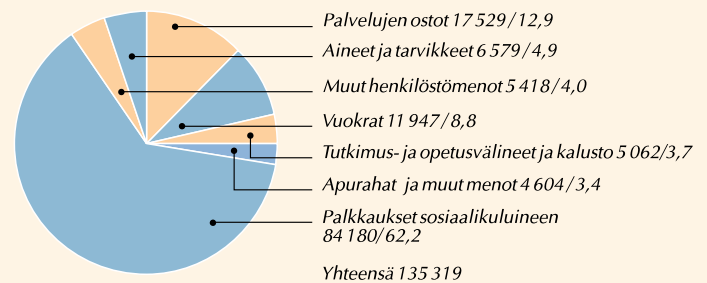
Tuotot ja määrärahat yhteensä 135 319 122 322

Kulut eivät sisällä liikevaihto- eikä arvonlisäveroja, joiden yhteismäärä oli 5,48 mmk. Arvonlisäverotuotot olivat 386.000 mk. Valtion talousarviorahoitus tarkoittaa määrärahojen käyttöä vuoden aikana.

Menot toimintoittain 1995

Menot menolajeittain 1995

Tulot vastualueittain 1995

VAIHTOKORKEAKOULUT FOREIGN EXCHANGE SCHOOLS

Eurooppa, Europe

- Handelshögskolan i Stockholm
- Handelshögskolan vid Göteborgs Universitet
- Stockholm Universitet
- Norges Handelshøyskole, Bergen
- Norwegian School of Management, Sandvika
- Manchester Business School
- Aston University, Birmingham
- Cardiff Business School
- University of Dublin, Trinity College, Dublin
- University of Limerick
- Erasmus Universiteit, Rotterdam
- Nijenrode, the Netherlands School of Business, Breukelen
- Christian-Albrechts-Universität zu Kiel
- Universität Hamburg
- Ruhr-Universität Bochum
- Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität, Bonn
- Wissenschaftliche Hochschule für Unternehmensführung Koblenz
- Bayreuth Universität
- Passau Universität
- Universität Duisburg
- Universität Trier
- Johannes Kepler Universität, Linz
- Wirtschaftsuniversität Wien
- Innsbruck Universität
- Hochschule St. Gallen
- Ecole de Management Européen, Strasbourg
- Ecole Supérieure de Commerce de Dijon

- Ecole Supérieure de Commerce de Troyes
- Ecole Supérieure de Commerce de Paris
- Ecole Supérieure de Sciences Economiques et Commerciales, ESSEC, Cergy-Pontoise
- Ecole Supérieure de Commerce de Rouen
- Ecole Supérieure de Commerce de Rennes
- Ecole Supérieure de Commerce de Nantes Atlantique
- Ecole Supérieure de Commerce de Toulouse
- Ecole Supérieure de Commerce de Bordeaux
- Escuela Superior de Administración y Dirección de Empresas, ESADE, Barcelona

Kanada & Yhdysvallat, Canada & United States of America

- University of British Columbia, Vancouver
- University of Alberta, Edmonton
- Ecole des Hautes Etudes Commerciales, Montreal
- McGill University, Montreal
- Queen's University, Kingston
- University of Western Ontario, London
- Columbia University, New York & Hofstra University, Hempstead
- University of Rochester
- DePaul University, Chicago
- Indiana University, Bloomington
- University of South Carolina, Columbia
- University of Florida, Gainesville
- Florida Atlantic University, Boca Raton
- University of Texas at Austin

- Texas Tech University, Lubbock
- American School of International Management, AGSIM, Glendale
- University of California, Davis
- University of Washington, Seattle
- University of Colorado, Colorado Springs
- University of Texas at El Paso
- University of Hawaii at Manoa, Honolulu
- Northern Illinois University, DeKalb
- University of Ohio, Athens
- Emory Business School, Atlanta, Georgia
- Pennsylvania State University
- University of Michigan, Ann Arbor, Michigan

Aasia, Asia

- Asia Institute of Management, Bangkok
- University of Hong Kong
- University of Macau
- Yonsei University, Seoul
- Sophia University, Tokio
- International University of Japan, Niigata
- Seoul National University, Seoul
- Punjab College of Business Administration, Lahore, Pakistan
- Indian Institute of Management, Kalkutta

Australia & Uusi-Seelanti, Australia & New Zealand

- University of New South Wales, Sydney
- University of Adelaide
- Auckland University

HELSINGIN KAUPPAKORKEAKOULU

PL 1210 00101 00100 HELSINKI PUH. 90 431 31 FAX 90 4313 707